Nr. 273 | Niedziela 12 Września 1937 r. | Rocz XLVI

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7— Tel. 6.06.70

Kraków
ul. Św. Tomasza 11-a
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 10 groszy
Miesięcznie złotych 2.50
Zagranicą złotych 5.60
Konto P.K.O. w Warszawie Nr. 29.129
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 180

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 60 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr 50, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm gr. 20, powyżej 60 mm. gr 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Japończycy - zaskoczeni siłą chińskiego oporu

Gwałtowny bój pod Putung

W wielu domach koncesji cudzoziemskich dawały się odczuć silne wstrząsy, gdy japońskie okręty wojenne i samoloty rozpoczęły gwałtowne bombardowanie Putung, usiłując zmusić do milczenia baterie chińskie.

Jeden z pocisków chińskich trafił w japoński szpital pływający w pobliżu konsulatu japońskiego. Japończycy rozpoczęli swe operacje bombardowaniem odcinków Kiang-Wan i Yang-Tse-Pu, lecz następnie skoncentrowali swe wysiłki główne w kierunku Putung.

Według doniesień japońskich, wojska japońskie posuwają się planowo naprzód, natomiast źródła chińskie twierdzą, że Japończycy musieli się cofnąć.

Jest obecnie rzeczą oczywistą, że plan japoński polega na powolnym posuwaniu się bez narażania się na jakiekolwiek niespodzianki, gdyż Japończycy ze względów politycznych nie chcą się narażać na niebezpieczeństwo porażki. *Japończycy są jakoby zaskoczeni siłą oporu Chińczyków.*

W okolicy Yu-Mong na połowie drogi między Yang-Tse-Pu a Wusung toczy się gwałtowna walka. Po obu stronach są bardzo znaczne straty.

ATAKI JAPOŃSKIE NA POŁUDNIU CHIN.

Donoszą z Hong-Kongu, że okręty japońskie ostrzeliwały wczoraj objekty wojskowe wzdłuż rzeki Czu-Kiang, niedaleko Kantonu. Na licznych przybrzeżnych statkach chińskich wybuchł pożar.

Samoloty japońskie bombardowały port Swatau.

POSIŁKI JAPOŃSKIE W SZANGHAJU

Agencja Havasa donosi, że do Szanghaju przybyły nowe okręty z oddziałami wojsk japońskich i znacznym materiałem wojennym. Przeważają jednostki zmotoryzowane.

Wyładowano z okrętów wielką ilość ciężkich dział.

Korespondent agencji Havasa dodaje, że niebawem ma się rozpocząć wielka ofensywa wojsk japońskich.

Dość nadużywania „nieinterwencji"!

Min. Daladier przeciw knowaniom faszystowskim

Na posiedzeniu Komitetu Wykonawczego Stronnictwa Radykałów Społecznych, zabrał głos przewodniczący Stronnictwa Daladier, który po słowach uznania dla działalności Rządu Chautempsa, wspomniał o trudnościach wewnętrznych i zewnętrznych, jakie napotykał i napotyka dziś jeszcze drugi rząd Frontu Ludowego.

Przechodząc do sprawy polityki nieinterwencji, Daladier oświadczył:

„Bez względu na całą naszą stałą i szczerą chęć pozostania wiernymi polityce nieinterwencji, nie możemy dopuścić aby stała się ona pułapką i aby doprowadziła do zagrożenia swobody komunikacji z naszym Imperium Afrykańskim, lub do tworzenia stałej groźby na naszej granicy w Pirenejach.

W życiu narodu zdecydowanego utrzymać swą wielkość bywają chwile, gdy trzeba powiedzieć: nie. Wszystkie dramatyczne wypadki ostatnich czasów winny umocnić tylko naszą wolę w doprowadzeniu do najwyższej doskonałości obrony narodowej.

W czasach, gdy na całym świecie rozbrzmiewa ponownie twarde hasło „biada słabym" trzeba aby Francja stwierdziła wobec świata, że jej naród jest narodem dumnym, zjednoczonym i silnym, gotowym zawsze do obrony swej niezależności i wolności". (PAT).

C.K.W.

Wczoraj odbyło się posiedzenie plenarne Centralnego Komitetu Wykonawczego P. P. S.

C. K. W. omówił wypadki ostatnie na terenie wsi oraz sprawy dalszej akcji na rzecz zmiany ordynacji wyborczej i nowych demokratycznych, swobodnych wyborów.

Powzięte zostały uchwały, zawierające szereg wskazań praktycznych.

Represje po strajku chłopskim

w świetle komunikatu P.A.T.

ARESZTOWANIA W BUCZACZU

W związku z likwidacją strajku chłopskiego dokonały władze bezpieczeństwa w Buczaczu licznych aresztowań wśród członków Str. Ludowego, w szczególności zostali oddani do dyspozycji władz sądowych: Orzechowski Piotr, prezes pow. zarz. Str. Ludowego, Ostrowski Kazimierz, sekretarz tegoż Zarządu, Sowa M., Kordyk St. — członkowie Zarządu, oraz szereg innych działaczy.

Aresztowani stoją pod zarzutem napadu na posterunek P. P., zniszczenia auta powiatowego, działalności wywrotowej i niedozwolonej agitacji. (PAT.).

W WOJEWÓDZTWIE TARNOPOLSKIM.

W wyniku akcji likwidacyjnej strajku ludowego na terenie woj. tarnopolskiego aresztowano i przekazano władzom sądowym dwie osoby z powiatu brzeżańskiego, 7 osób z kopyczynieckiego, 20 z podhajeckiego, i 10 z pow. buczackiego. (PAT.).

W POWIECIE JAROSŁAWSKIM.

W czwartek aresztowano Józefa Kasprzaka z Pawłosiowa, drugiego wiceprezesa Zarządu powiatowego Str. Ludowego, który po aresztowaniu Wiktora Jedlińskiego kierował całą akcją strajkową w powiecie.

Kasprzak zgłosił się dobrowolnie do urzędującego w Jarosławiu prokuratora. W środę aresztowano również Jana Muca, prezesa koła Str. Lud. w Dunkowicach, organizatora akcji strajkowej Str. Lud w okolicach Radymna i w powiecie jarosławskim. (PAT.).

PIERWSZY PROCES

Do Sądu Okręgowego w Przemyślu wpłynął już pierwszy akt oskarżenia przeciw dwóm włościanom, oskarżonym o udział w strajku chłopskim.

Na ławie oskarżonych zasiądą Kazimierz Kaczmarz i Piotr Darmobit, działacze chłopscy z Rostweczka w powiecie Mościska.

Działacze ci, oskarżeni są z art. 154 par. 1 k. k., który mówi o nawoływaniu do popełnienia przestępstwa lub jego publicznym pochwalaniu.

Termin tego pierwszego procesu będzie ogłoszony w dniach najbliższych.

Do więzienia w Przemyślu przewieziono w dniu onegdajszym szereg aresztowanych włościan, pochodzących z okręgu sądowego przemyskiego.

Wśród sprowadzonych do Przemyśla znajduje się także b. poseł Bruno Gruszka, prezes Zarządu Okr. Str. Lud. (PAT).

Cyniczna odpowiedź Japonii

w sprawie odszkodowań

Przedstawiciel japońskiego ministerium spraw zagranicznych oświadczył, że Japonia już przed dwoma tygodniami odpowiedziała Rządowi angielskiemu i Rządowi Stanów Zjednoczonych w sprawie odszkodowań, wynikających z działań wojennych.

Japonia nie uważa się w tym wypadku za odpowiedzialną, ponieważ działania wojenne zostały wywołane przez Chiny, które zaatakowały Japonię.

Przedstawiciel japońskiego M. S. Z. zaprzeczył, jakoby i inne kraje już zwróciły się do Japonii w sprawie odszkodowań.

Pod przewodnictwem tow. Negrina

obraduje 98 sesja Rady Ligi

98-ma sesja Rady Ligi Narodów rozpoczęła się w piątek o godz. 11-ej południu posiedzeniem, które miało bardzo krótki przebieg. Przewodniczył tow. Negrin, premier Rządu hiszpańskiego.

Rada zatwierdziła przewidywany porządek dzienny, skreślając jedynie na wniosek delegatów Iraku i Iranu sprawę sporu między tymi państwami.

Następnie na wniosek ministra spr. zagr. Rumunii Antonescu, poparty przez p. min. Becka, Rada postanowiła zamianować komitet, który ma zbadać raport komisji mandatowej w sprawie Palestyny.

Przewodniczący tow. Negrin oświadczył następnie, że kiedy Rada Ligi Narodów przystąpi do dyskusji nad apelem Rządu hiszpańskiego, zwróci się on do Rady z prośbą o powierzenie innemu członkowi Rady przewodnictwa.

Następne posiedzenie Rady odbędzie się we wtorek o godz. 5 po poł.

Senat ma zaufanie

do Rządu Van Zeelanda

Senat belgijski uchwalił 121 głosami przeciw 6, przy 17 wstrzymujących się od głosowania, rezolucję, wyrażającą votum zaufania dla Rządu Van Zeelanda.

Inwalidzi i kombatanci

obradują w Paryżu

W Paryżu podsekretarz stanu w ministerium spraw zagranicznych François de Tessan dokonał inauguracji Kongresu Międzynarodowej Federacji stowarzyszeń inwalidów wojennych i byłych kombatantów. (PAT.).

Prześladowanie sportu polskiego

w Niemczech

Jak donoszą z Niemiec sport polski napotyka ostatnio w swej działalności na duże trudności ze strony władz, zwłaszcza w ośrodkach prowincjonalnych.

W ziemi Malborskiej (Prusy Wschodnie) polskim organizacjom sportowym zakazano z dniem 1 września wszelkiej działalności. Kluby nie zostały rozwiązane tylko praktycznie uniemożliwiono im pracę.

Na Śląsku opolskim polskie kluby sportowe bardzo często napotykały na trudności, a nawet szykany ze strony władz ze względu na odmowę przystąpienia do centralnych organizacyj niemieckich. Kluby te wysunęły w swoim czasie hasło „Niema polskiego klubu bez polskiej komendy i polskiego śpiewu". Ostatnio klubom tym uniemożliwiono wszelką działalność przez odmowę udzielenia im boisk, względnie sal na zawody lub treningi.

Podobne wiadomości otrzymujemy również z niektórych innych ośrodków w Rzeszy. (PAT.).

Poszukiwania Lewoniewskiego

Lotnicze ekspedycja ratunkowa Szewelowa, która udała się na poszukiwanie Lewoniewskiego, wylądowała szczęśliwie na wyspie Reiner archipelagu ziemi Franciszka Józefa.

Socjaliści francuscy

wobec wyborów gminnych

Komitet Wykonawczy Partii Socjalistycznej S. F. I. O. ogłosił dłuższy manifest, określający stanowisko Partii w czasie wyborów do sejmików samorządowych.

Podczas pierwszego głosowania Partia Socjalistyczna w myśl ustalonych przez Komitet Wykonawczy dyrektyw wysunie wszędzie własnych kandydatów, przy drugim głosowaniu władze naczelne Partii Socjalistycznej wezwą poszczególne organizacje departamentalne do stosowania się do zasad t. zw. dyscypliny republikańskiej i do głosowania na kandydatów stronnictw lewicowych.

Poza tym kandydaci Partii Socjalistycznej powinni również zwrócić się do wyborców o zaaprobowanie uchwał kongresu marsylskiego.

Przeciw gospodarce faszystowskiej

Plany ożywienia współpracy światowej

Raport Komitetu ekonomicznego, który wraz z raportem Komisji surowcowej stanowić będzie podstawę dyskusji gospodarczej na Radzie i zgromadzeniu Ligi Narodów, zawiera jako najważniejszy punkt propozycję uchwalenia przez wszystkie państwa deklaracji, w której stwierdziłyby one, iż zamierzają prowadzić swą politykę gospodarczą po linii stopniowej liberalizacji obrotów międzynarodowych. Tego rodzaju forma wybrana została na skutek przewidywań, iż zawarcie jakiejkolwiek konwencji międzynarodowej, przewidującej ścisłe zobowiązania państw, byłoby prawdopodobnie niemożliwe.

W dyskusji na komitecie ekonomicznym znalazły się tendencje skupienia pod jednym sztandarem ideologii gospodarczej możliwie dużej ilości państw dla przeciwstawienia ich krajom, które prowadzą politykę samowystarczalności i skierowane są przeciw współpracy międzynarodowej.

Mowa tu, oczywista, o państwach faszystowskich.

Świat muzułmański

wobec akcji Arabów w Palestynie

Arabskie Biuro Informacyjne w Jerozolimie donosi, że delegacja Rządu irańskiego w Genewie wystąpił oficjalnie w obronie interesów Arabów palestyńskich.

*

Według komunikatu naczelnego komitetu arabskiego, utworzone zostały we wszystkich krajach muzułmańskich „komitety obrony Palestyny", propagując akcję protestacyjną przeciw projektowi podziału Palestyny i utworzenia państwa żydowskiego.

Komitety takie powstały również w wielu gminach muzułmańskich krajów bałkańskich.

*

Arabska Partia Obrony Narodowej uchwaliła na ostatnim posiedzeniu współpracować w Naczelnym Komitetem Arabskim i wziąć udział w Kongresie Panarabskim w Bouladn (w Syrii).

Na frontach Hiszpanii

Komunikat sztabu głównego powstańców donosi, że na froncie Leon oddziały powstańcze wyrównywały swe stanowiska, podobnie jak i na odcinkach San Pedro de Luna. Na froncie Santander oraz w okręgu Barro. Na froncie asturyjskim strącono dwa samoloty rządowe.

Radio powstańcze donosi, że bitwa, która rozegrała się na morzu Śródziemnym między krążownikiem powstańczym „Baleares" i okrętami rządowymi trwała bardzo krótko, gdyż odrazu na początku walki „Libertad" został trafiony i uszkodzony poważnie, wobec czego wycofał się z bitwy, a za nim pozostałe okręty rządowe. (PAT.).

Korespondent Agencji Havasa donosi, że jednostki wojennej floty pow. stańców ostrzeliwały objekty wojskowe rządowe na wybrzeżu austuryjskim.

Samoloty powstańcze krążyły na Gijon, rozrzucając proklamacje, wzywające ludność do poddania się.

300 tysięcy osób opuści Madryt

Liczba osób, które opuściły Madryt od początku wojny, wynosi ok. 300 tysięcy. Ale na ich miejsce naplynęli inni mieszkańcy z prowincji, tak że cyfra ludności Madrytu pozostała bez zmiany: wynosi 1 milion.

Zarząd stolicy postanowił ewakuować do 31 grudnia r. b. 300 tys. osób, które podzielono na pięć kategorii: 1) urzędnicy Rządu, zatrudnieni jeszcze w Madrycie, 2) rodziny urzędników, pracujących w Walencji, 3) emeryci, 4) jeńcy i więźniowie faszystowscy, 5) sympatycy faszystów. Ci z ostatniej kategorii będą rozmieszczeni w różnych punktach kraju i pozostawać będą pod nadzorem policji.

Po zmniejszeniu ludności o 300 tys. i wykończeniu kolei Madryt — Walencja, którego spodziewają się na 1 stycznia, władze miejskie spodziewają się łatwiejszego wyżywienia mieszkańców podczas zimy.

VIII Zjazd
Stow. b. więźniów politycznych

Dzisiaj rozpoczyna się w Katowicach VIII Zjazd delegatów Stowarzyszenia byłych więźniów politycznych.

Witamy serdecznie uczestników Zjazdu i życzymy im owocnych obrad. Kto, jak kto, ale więźniowie polityczni z okresu panowania zaborców w Polsce, z czasów niewoli narodowej, mogą o sobie z czystym sumieniem powiedzieć, że POLSKA NIE DOSTAŁA SIĘ IM ZA DARMO. Z tego też tytułu głos tych bojowników o niepodległość i wolność Polski ma wagę szczególną i wszyscy z nim liczyć się muszą. Dotyczy to zarówno poglądów Stowarzyszenia na sytuację obecną w Polsce, jak też losu i sytuacji materialnej samych członków Stowarzyszenia.

Zjazd będzie obradował w Domu Oświatowym przy ul. Francuskiej 12, drugie piętro.

Początek o godz. 10-ej.

Na Zlot!

Program Zlotu Młodzieży w Warszawie będzie w przybliżeniu następujący:

niedziela, dnia 19-go września 1937 roku.

Do godz. 11-ej przyjazdy grup załatwienie formalności w Biurze Zlotu na ul. Czerwonego Krzyża 20.

godz. 10—11.30 w sali teatru „Ateneum" koncert orkiestr robotniczych;

godz. 11.30—12 ustawianie pochodu i wymarsz,

godz. 12—13 marsz ulicami Warszawy,

godz. 13—13.45 ustawianie się czwórkami w czworobok, wysłuchanie uroczystego przemówienia i złożenie przyrzeczenia,

godz. 13.45—14 defilada w takt żałobnych werbli przed historyczną szubienicą,

godz. 14—15.30 odmarsz na boisko „Skry", obiad,

godz. 15.30—17.30 Rewia Sportu Robotniczego,

godz. 17.30—19 akademia pod otwartym niebem, uroczyste zamknięcie Zlotu,

godz. 19—19.45 herbata i szykowanie się do odmarszu,

godz. 19.45 odmarsz na Dworzec Główny.

Oczywista, że sprawa Zlotu zależną jest od uwzględnienia przez Min. Komunikacji podania Komitetu Zlotowego o zniżki i pociągi popularne. Wobec tego, że Min Komunikacji dotychczas jeszcze sprawy zniżek nie załatwiło, przeto zainteresowane organizacje otrzymają od Komitetu Zlotowego dodatkowe informacje i wyjaśnienia.

Kto wybija szyby
w sklepach żydowskich?

W dniu 5 września, jak doniosła o tym w związłym komunikacie prasa warszawska, aresztowano na gorącym uczynku wybijania szyb w żydowskim sklepie na ul. Świętokrzyskiej 4 studentów, wśród nich znaleźli się: Mieczysław Zarzycki i Klemens Sznarbachowski.

W Nr. 1 „Młodej Polski", organie OZN-owego „Związku Młodej Polski" na str. 19 czytamy: „Mieczysław Zarzycki mianowany kierownikiem okręgu warszawskiego i kierownikiem wydziału organizacji terytorialnej".

W tym samym numerze Mieczysław Zarzycki ogłosił artykuł programowy, będący apologią przedwojennej Narodowej Demokracji. Tenże Zarzycki, będący w organizacji prawą ręką Rutkowskiego i uważany za oficjalnego ideologa Zw. Młodej Polski, ogłosił w nr. 2 „Młodej Polski", w rubryce „Wychowanie", artykuł p. t. „Typ kierownika Związku Młodej Polski".

Aresztowany obok Zarzyckiego, Klemens Sznarbachowski, jeden z czołowych działaczów „Zw. Mł. Pol.", organizator i wykładowca na obozie Związku w Bystrej pod Białą (brał w nim udział i Zarzycki) — to jedna z wybitniejszych figur w „Zw. Mł. Pol.". W nr. 1 „Młodej Polski" ogłosił art. p. t. „Naród pod bronią".

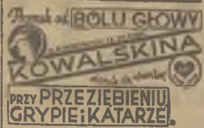
Czy zaaresztowani za wybijanie szyb w sklepach żydowskich, pp. Zarzycki i Sznarbachowski są tymi samymi, co „wychowują" młodzież OZN-ową?

Jeśli tak, to powinszować takich „wychowawców"! „Stary" OZN jeszcze nie rozpoczął swej działności i wciąż się jeszcze organizuje. Ale młodzież OZN-owa już działa „na całego", już tłucze szyby w sklepach żydowskich i w ten sposób dokonywa „przełomu" narodowego!

Tylko tak dalej, a będzie „konsolidacja" aż miło!

Proces b. starosty

Proces b. starosty jarosławskiego Henryka Wąsa i tow. wyznaczony został na dz. 26 września rb. i potrwa około 2 tygodni. (PAT.).

Współpraca państw demokracji północnej

W Sztokholmie odbyła się konferencja ministrów Spraw Zagranicznych czterech krajów północnych, a mianowicie: Danii, Finlandii, Norwegii i Szwecji.

Zdjęcie nasze przedstawia od lewej do prawej następujących ministrów: Muncha (Dania), Holsti'ego (Finlandia), Kohta (Norwegia) i Sandlera (Szwecja).

Obrady trade-unionów

Kongres angielskich Trade Unionów w Norwich odrzucił wniosek wypowiadający się przeciwko deklaracji Rady Narodowej Trade Unionów, aprobującej, pomimo licznych zastrzeżeń, politykę zbrojeń Rządu narodowego.

Deklaracja ta została następnie przyjęta, przy czym wypowiedzieli się za nią delegaci, reprezentujący 3.554 tys. głosów. Przeciwko deklaracji wypowiedzieli się delegaci, reprezentujący 254 tys. głosów.

Statek szkolny rewizjonistów

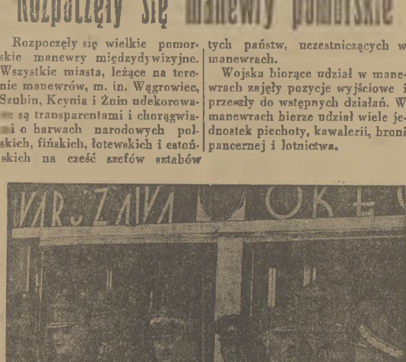
Magistrat m. Tel - Avivu urządził przyjęcie dla załogi żydowskiej żaglowca szkolnego „Sara I", należącego do organizacji syjonistów - rewizjonistów, a mającego na pokładzie 44 członków załogi.

Mimo interwencji czynników żydowskich, władze miejscowe nie pozwoliły na lądowanie załogi w porcie Tel - Avivu, lecz w Haifie. „Sara I" jest czteromasztowcem pojemności 750 ton, posiadającym dwa pomocnicze motory Diesla o sile 100 KM. (PAT.).

Rozpoczęły się manewry pomorskie

Rozpoczęły się wielkie pomorskie manewry międzydywizyjne. Wszystkie miasta, leżące na terenie manewrów, m. in. Wągrowiec, Szubin, Keynia i Żnin udekorowane są transparentami i chorągwiami o barwach narodowych polskich, fińskich, łotewskich i estońskich na cześć szefów sztabów tych państw, uczestniczących w manewrach.

Wojska biorące udział w manewrach zajęły pozycje wyjściowe i przeszły do wstępnych działań. W manewrach bierze udział wiele jednostek piechoty, kawalerii, broni pancernej i lotnictwa.

Goście bałtyccy na manewrach

Gen. M. Reek, szef Sztabu Generalnego Estonii i gen. Karol Oesch, szef Sztabu Generalnego Finlandii w chwili przybycia do Warszawy.

Przywitał ich na lotnisku szef Sztabu Głównego gen. Stachiewicz

Przegląd prasy

MIN. BECK W PARYŻU.

Min. Beck konferuje w Paryżu z ministrem Delbosem. „Gazeta Polska" w telefonie z Paryża bardzo się cieszy z sympatycznego przyjęcia polskiego ministra. Np.

Prasa francuska wita przyjazd polskiego ministra ze szczerym zadowoleniem. Godzi się zaznaczyć, że nawet pisma systematycznie inspirowane przez „nie francuski czynniki" (?), w sposób dla Polski nie życzliwy, przestrzegają tym razem tonu nader umiarkowanego.

Nie znaleźliśmy dziś ołpanych już zaczepek przeciw polskiej polityce zagranicznej ani w lewo ra dykalnej „Oeuvre", ani w prawicowych „Echo de Paris", ani w „Ordre", które zazwyczaj w formie przesadnie polemicznej bronią czesko - sowieckiej koncepcji paktu wschodniego.

Że polski minister jest sympatycznie przyjmowany — rzecz zrozumiała. Chodzi naturalnie nie o osobę ministra i jego dzisiejszą politykę, lecz o to, że Francja bardzo ceni współpracę z Polską. Zastrzeżenia przeciwko KIERUNKOWI polityki polskiej nie są bynajmniej zawsze „zaczepkami". Ileż to w „Gazecie Polskiej" w korespondencjach paryskich czytaliśmy przeróżnych uszczypliwości pod adresem francuskiego rządu!

NA RATY! NA RATY!

Niektóre dzienniki w rodzaju „Czasu" proponują wprowadzić nową ordynację wyborczą na raty: wpierw przeprowadzić wybory samorządowe, a dopiero po tem w r. 1940(!!) — sejmowe. Krakowski „Kurier Wieczorny" daje odprawę tym chytrym pomysłom:

Obóz demokratyczny nie zgodzi się na inną ordynację jak na dawną! Domagać się będzie nowych, demokratycznych wyborów nie w roku dopiero 1940, ale najpóźniej na wiosnę 1938 roku.

To uspokoi kraj i rozładuje namiętności. Rozkładanie na raty sposobów „likwidowania niepokojów" i godzenia powaśnionych, nie prowadzi do celu!

Pisaliśmy obszernie o tych ratalnych pomysłach „Czasu" i innych wczoraj. W masach pracujących wywołują oburzenie.

KOLONIE W NORYMBERDZE.

„Dziennik Nar." podkreśla, w art. wstępnym, że w Norymberdze Hitler silnie postawił sprawę kolonii dla Niemiec, i dopatruje się w tym jakichś zasadniczych zmian w polityce hitlerowskiej. Pisze:

Dotychczas zmiany te dotyczyły przeważnie stosunków wewnętrznych Rzeszy, obecnie zaczynają one przenikać do jej polityki zewnętrznej, czyniąc z niej nową siłę o nieustalonym jeszcze charakterze i kierunku działania.

Z tymi „koloniami" nie trzeba przesadzać. Hitlerowcy krzyczą o „koloniach" zawsze wtedy, gdy zaborczość na terenie europejskim jest skrępowana. Nawet „oś Berlin — Rzym" niewiele pomogła. Dobrze więc, że „Dziennik Nar." dodaje:

Tem większej wymaga to czujności ze strony sąsiadów Rzeszy, którzy powinni zdawać sobie dobrze sprawę ze wszystkich możliwości, kryjących się w łonie polityki niemieckiej.

„Czujność" sytuacja rzeczywiście wymaga. „Ze strony sąsiadów", np. Polski. Ale „Dziennik" przecie dowodzi, że Hitler jest „pożyteczny..." Czyżby potrzebną była „czujność" wobec „pożytecznego" czynnika? Wszystko to nie trzyma się kupy.

TRAGEDIA GDAŃSKA.

W „Dzienniku Porannym" znajdujemy trafne uwagi na temat Gdańska. Hitlerowcy celowo starają się wykazać bezskuteczność polskich interwencyj — aby zdyskredytować Polskę w oczach Gdańska:

Jeżeli chodzi specjalnie o Gdańsk, to nie sposób oprzeć się wrażeniom, że władze gdańskie, dążąc przy pomocy różnych wykrętów, do paraliżowania w praktyce wszelkiej akcji protestacyjnej Rządu Polskiego, usiłują w ten sposób, demonstracyjnie niemal, wykazać bezsilność Rzeczypospolitej na terenie Wolnego Miasta. Takie dyskredytowanie prestiżu Polski może mieć głębokie przyczyny, pozwala ona hitlerowcom łatwiej zmusić do uległości niezależną część społeczeństwa gdańskiego, która w stanowisku i wpływie Polski widziała jedyną ostoję zachowania jakichś praworządnych form stosunków na terenie Wolnego Miasta.

Uwaga trafna. Niepodobna nie stwierdzić, że ta polityka dyskredytowania Polski została uwieńczona znacznym sukcesem—z punktu widzenia Niemiec. A „Czas" zachwyca się „sukcesami" polityki — polskiej!...

„NOWA ORDYNACJA".

Mówi się wiele o „nowej" ordynacji wyborczej. Ale jaką ma być ta ordynacja? W „ABC" jakiś chaotyczny „projekt" umieszcza p. Studnicki. A Iwowski „Dziennik Polski" pisze, że z projektem wystąpi prasa (?) rządowa. Będzie to projekt, stojący na gruncie „kierowanej demokracji":

„Sejm składałby się z dwóch części, a mianowicie z posłów, wybieranych *przez organizacje zawodowe i gospodarcze*, przy czym posel wybierany byłby w powszechnym i tajnym głosowaniu. Kandydaci ustalani byliby przez Komisję Związków zawodowych i gospodarczych. Udział w głosowaniu mieliby jednak tylko członkowie związków zawodowych i gospodarczych.

Druga niejako część Sejmu składałaby się z posłów, wybieranych przez ogół obywateli w zwykłym głosowaniu powszechnym".

Takich bzdurnych projektów zaczyna ukazywać się więcej. Rozpoczyna się nowe krętactwo— na wielką skalę.

PO ZAJŚCIACH W MAŁOPOLSCE

Echa zajść w Małopolsce trwają dalej. „Goniec" podaje wiadomość o wizycie znanego działacza ludowego, ob. Solarza, u p. Prezydenta:

Duże wrażenie w kołach politycznych wywołała wiadomość o przyjęciu przez p. Prezydenta Rzplitej p. Solarza, dyrektora uniwersytetu ludowego w Gaci pod Przemyślem i ideologa radykalnego ruchu młodoludowcowego „Wici". W czasie audiencji p. Solarz miał poinformować p. Prezydenta *o tle, przebiegu i szczegółach ostatnich zajść na wsiach w Małopolsce Środkowej*. Ponoć p. Prezydent z dużą uwagą wysłuchał relacji p. Solarza.

A ludowcowy „Zielony Sztandar" omawia rolę chłopów w Polsce i dążenie reakcyjnych czynników do upośledzenia chłopów pod pretekstem „mocarstwowości":

Kto „mocarstwowość" państwa chce budować na krzywdzie i upośledzeniu chłopów, jest duchowym potomkiem tych, co Polskę *zaprowadzili kiedyś do grobu*. Z tym trzeba walczyć aż do zwycięstwa— tak w imię sprawy chłopskiej, jak i w imię rzeczywistej potęgi Polski.

Nakaz tej walki jest jednym z przykazań, wynikających z doświadczeń naszych dziejów!

K. Cz.

Pokwitowania

Do dyspozycji Centr. Kom. Związków Zawodowych w myśl wezwania z dn. 14.8 1936 r.

Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego i Ceramicznego—Wilno zł. 21.30.

Na ofiary pogromu w Brześciu n B.

W imieniu grupy chłopców gimnazjum Lauera kl. 4-ta zł. 2.

PIM przewiduje chłód

Przewidywany przebieg pogody w dn. 11 b. m.: Pogoda o zachmurzeniu zmiennym z przelotnymi deszczami, głównie w dzielnicach połudnlowych, chmury warstwowe i warstwowo - kłębiaste, podstawa chmur niskich 300 — 600 m. chłodno (temperatura ok. 15 st.). Umiarkowane, chwilami porywiste wiatry zachodnie i północno - zachodnie.

Czytajcie prasę socjalistyczną

Cień swastyki nad Górnym Śląskiem

Dzięki niedyskrecji jednego z uczestników „kursów szkolnych" w Bochum, podczas których głośne przemówienie wygłosił nadprezydent prowincji śląskiej Wagner, do wiadomości prasy zagranicznej dostał się pełny tekst tego antypolskiego przemówienia, zawierającego wytyczne hitlerowskiej akcji germanizacyjnej na czas najbliższy.

Występując przed słuchaczami spośród członków „Bund Deutscher Osten" („Związek Niemców Wschodnich"), wysoki dygnitarz hitlerowski — przyznać trzeba — nie owijał myśli swych w bawełnę. Uskrzydlony radością spowodu wygaśnięcia konwencji górnośląskiej, p. Wagner dał upust projektom i zamiarom hakaty hitlerowskiej, której celem jest zupełne zniemczenie bądź też wytępienie ludności polskiej po tamtej stronie śląskiej granicy.

Nadprezydent Wagner — powołując się na specjalne pełnomocnictwa, otrzymane do walki z polskością od samego Hitlera — zaznaczył przede wszystkim, że w Zachodnich Prusach, w Poznańskiem i na Pomorzu trzeba podjąć energiczną walkę, aby przeszkodzić posuwaniu się naprzód słowiańszczyzny. Nie fortece należy budować na pograniczu — twierdził p. Wagner — lecz wysyłać trzeba w głąb Polski energicznych i nieustraszonych ludzi niemieckich. Górny Śląsk — bez względu na jego dzisiejszą przynależność państwową — „musi znowu stać się niemieckim". Kwestia przynależności państwowej nie jest zresztą — zdaniem p. Wagnera — żadną przeszkodą w działalności hitlerowskiej hakaty, albowiem „zawarty z Polską pakt nieagresji nie ma nic wspólnego z walką o niemieckość Górnego Śląska".

Nadprezydent Wagner nie omieszkał też poinformować słuchaczy o sposobach i metodach zapowiadanej walki. Choć znamy te metody doskonale z czasów Wrześni, dozu Drzymały i działalności słynnej „Komisji Kolonizacyjnej", nie zaszkodzi zrekapitulować program p. Wagnera, szczególnie interesujący w dobie „przyjaźni" polsko - hitlerowskich i związanych z nią „kulturalnych porozumień".

Dążąc zatem świadomie i konsekwentnie do tego, aby „cały G. Śląsk dostał się znowu w ręce niemieckie", p. Wagner i jego komilitoni przejdą „narazie" do skromniejszej praktyki codziennej.

„Polskie kazania i nabożeństwa — mówił p. Wagner — które dotychczas były rozpowszechnione na Śląsku, uległy w ostatnich czasach znacznej redukcji. Oświadczam panom, że stale będę interweniował u kardynała (arcybiskupa diecezji śląskiej), aby w kraju tym pod żadnym warunkiem nie odbywało się ani jedno polskie nabożeństwo, czy też kazanie. — Mogę was zapewnić, że minął już ostatni rok, w którym wolno było na Śląsku odprawiać polskie nabożeństwa. Duchownego, który przekroczy ten zakaz, będę wzywał do siebie, aby mi przyrzekł, że więcej tego nie uczyni. O ile który z nich odmówi, każę go zamknąć. Zniknąć muszą również wszystkie polskie książki do nabożeństwa. Dzieci (polskie) będzie my wysyłali w głąb kraju, by je tam wychować po niemiecku, tak, że gdy powrócą na Śląsk, nie wyrzekną już słowa po polsku".

Słuchający dalej cierpliwie, choć z zaciśniętymi zębami, tego urzędowego programu hakaty hitlerowskiej: „Będę dążył — oznajmił nadprezydent Wagner — do usunięcia nazw i nazwisk polskich. Wszystko, co wskazywałoby na polskie pochodzenie, musi zniknąć... Będziemy tworzyli wspólne obozy szkolne dla dzieci polskich i niemieckich. Młodzieży polskiej trzeba będzie stale powtarzać, że Polak równa się u nas czyścicielowi butów („polnisch bei uns gleich Schuhputzer ist"). Nowa młodzież śląska mu raczej dać się zabić, aniżeli wziąć słowo polskie do ust... Nie cofniemy się również przed urządzaniem procesów pokazowych. Moi partnerzy (t. j. Polacy) nie będą mieli ze mnie zbyt wiele pociechy".

**

Niewątpliwie. P. nadprezydent Wagner nie rzuca słów na wiatr, czego dowodem informacje podawane ostatnio nawet przez PAT-a zza kordonu oraz — liczne, wcale nie pokazowe, procesy hitlerowców niemieckich w Polsce. P. Wagner, choć do Białowieży na polowania nie jeździł, jest wysokim dygnitarzem hitlerowskim i reprezentantem Rządu „Trzeciej" Rzeszy w prowincji śląskiej. Z tymże Rządem — Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zawarł w r. 1934 pakt nieagresji i rozmaite „przyjazne" umowy dodatkowe. Polscy autorowie paktu mają się za jedynych wyrazicieli „ideologii państwowej" i jedynych szermierzy „Polski mocarstwowej"... Posiadamy tedy aż nadto przesłanek faktycznych, by wysunąć z nich wnioski jedynie logiczne, racjonalne i — konieczne.

Rd.

Żydowski agitator hitlerowski

W Insbrucku skazano bogatego fabrykanta wódek Dubsky'ego za działalność hitlerowską na sześć miesięcy aresztu.

Dubsky, który jest Żydem, piastował wysokie godności w Związku Ojczyźnianym rządowej i jedynie legalnej organizacji politycznej. Po pewnym czasie wykryto, że Dubsky tworzy jaczejkę hitlerowską i zajmuje się szpiegostwem na rzecz hitlerowców.

Między in. Dubsky wziął udział w uprowadzeniu niejakiego Tomaschka, heimwehrowca (bojówki faszystów austriackich). Tomaschek zabił przed laty pewnego hitlerowca, za co hitlerowcy chcieli się zemścić na nim. Dubsky zaprosił go na przejażdżkę automobilową, podczas której Tomaschka miano zamordować. Plan ten w ostatniej chwili udaremniono.

Zdemaskowanie Dubsky'ego świadczy o „moralności" faszyzmu austriackiego, a zwłaszcza hitlerowców, tych 100-procentowych antysemitów, nie gardzących jednak „swoimi" Żydami.

Ale też tacy to i Żydzi, à la Dubsky...

69-ty kongres
angielskich związków zawodowych

(Od naszego korespondenta londyńskiego)

Średniowiecze i nowe czasy

Norwich, we wrześniu.

W mieście 37 kościołów normańskich „a wąskich i krętych ulic z okresu wczesnego średniowiecza zgromadziło się około 700 oficjalnych przedstawicieli angielskiego ruchu robotniczego. Równo 600 z nich to urzędowi delegaci ruchu zawodowego. Reszta to przedstawiciele najróżniejszych gałęzi ruchu robotniczego.

W niedzielę, w przededniu otwarcia kongresu „tak cichy zazwyczaj Norwich ożywił się i stanął pod znakiem wielkiego zjazdu.

W katedrze, jednej z najciekawszych na świecie „biskup z Glasgow odprawił nabożeństwo, zamówione przez „Industrial Christian Fellowship", bardzo rozgałęzioną organizację religijną angielskich związków zawodowych, i stanowiące część programu kongresu. (W tej samej zresztą katedrze odbywają się podczas kongresu co wieczór nabożeństwa, a w południe kazania duchownych na tematy z ruchu robotniczego, jak „Dyktatura a wolność", „Wartość a płaca" i t. p.).

W niedzielę wieczór odbyła się też — związana z każdym kongresem zawodowym — demonstracja. Dla niej wybrano nie kościół, których tyle jest w Norwich, lecz najnowocześniejsze kino *przemysłowego miasta Norwich.* W demonstracji, podczas której główne przemówienie wygłosił przewodniczący Związków Zawodowych tow. Ernest Bevin, wzięły przede wszystkim udział tysiące robotników szewckich i garbarskich, mieszkających w Norwich, oraz wiele setek zorganizowanych robotników rolnych z okolic Norwich, gdyż okolice te (Suffolk) są jednym z nielicznych śpichrzów zbożowych Anglii.

Obrady kongresu odbywają się w średniowiecznym budynku, w hali św. Andrzeja, dawnym kościele w formie bazyliki gotyckiego stylu. Mieści się tam swobodnie 700 delegatów i ok. 100 przed stawicieli prasy.

Równo o 12-ej w poniedziałek władze związkowe zasiadły na podium i kongres zaczął swe prace.

Kongres wita robotniczy burmistrz m. Norwich, gdyż to średniowieczne miasto jest rządzone obecnie przez Partię Pracy. Wita też dziekana z Norwich, obecnego na kongresie i wskazuje — rzecz znamienna! — na wiceburmistrza, siedzącego obok tow. Citrine'a w prezydium, a będącego właścicielem jednej z fabryk obuwia w Norwich!

Średniowiecze i nowoczesność, Kościół i świeckość, kapitalistyczny pracodawca i anty-kapitalistyczne związki zawodowe — wszystko to tak blisko siebie, w nastroju wesołym i serdecznym, wszystko to trzeba zapamiętać, gdyż nadaje to ton zasadniczy, ułatwiający zrozumienie angielskiego ruchu robotniczego i obrad kongresu.

Na początku kongresu przewodniczący jego, którym jest z urzędu przewodniczący Związków Zawodowych za rok ubiegły, wygłasza przemówienie wstępne.

W mowie tej nie chodzi tylko o przywitanie. Jest to raczej sprawozdanie za rok ub. i raczej program na przyszłość. Dlatego mowa ta jest pierwszorzędną manifestacją polityczną i wzbudza ogólne zainteresowanie.

Bevin w pełni spełnił pokładane w nim nadzieje. Mowę jego przyjęto kilkuminutowymi oklaskami. Napiszemy o niej obszernie.

ALF EVANS

„Hiszpański" szwindel
hitlerowców gdańskich

O nowym „hiszpańskim" epizodzie w sprawie tow. Wiechmanna donoszą nam jeszcze, co następuje:

Urząd prasowy Senatu w Gdańsku ogłosił 8-go b. m. komunikat, o którym twierdzi, że tow. Wiechmann znajduje się w Hiszpanii. Jako dowód, podaje Senat, że były towarzysz partyjny Wiechmanna w Gdańsku otrzymał list z Hiszpanii, napisany przez Wiechmanna. List ten dostał się do rąk policji. Wobec tego — twierdzi urząd prasowy — jest faktem niewątpliwym, że Wiechmann przebywa obecnie w Hiszpanii.

O tym liście „hiszpańskim" pisaliśmy już przed niewielu dniami. Pozostał on w ręku policji. Nie ulega wątpliwości, że ma się tu do czynienia z usiłowaniem policji gdańskiej obalenia zarzutu, podniesionego przeciw niej w prasie zagranicznej, iż porwała Wiechmanna do niemieckiego obozu koncentracyjnego, albo zamordowała go.

Wiadomo, że Wiechmanna policja polityczna aresztowała 25-go maja r. b. w nocy o 23½ na bezludnej ulicy Oliwy, przedmieścia Gdańska. Podczas aresztowania znajdował się na miejscu samochód niemiecki. Podług informacyj policyjnych, Wiechmann miał być zaprowadzony do prezydium policji i po godzinnym przesłuchaniu zwolniony.

Od tego czasu tow. Wiechmann zaginął. Policja przeszło tydzień wzbraniała się ogłosić o jego zaginięciu. Konfiskowała wszystkie gazety zagraniczne, które pisały o tym wypadku. Dopiero pod naciskiem opinii publicznej zagranicą przyznała się do aresztowania Wiechmanna.

W miesiąc później policja gdańska przedsięwzięła pierwszą próbę oczyszczenia siebie z zarzutu porwania, ewentualnie zamordowania Wiechmana. Mowa tu o podrzuceniu w pobliżu Gdyni dowodów osobistych Wiechmanna. Chciano w ten sposób urobić opinię, jakoby Wiechmann uciekł do Polski, by uniknąć kary. Ale Wiechmann nigdy nie miał żadnego dochodzenia karnego, a policja gdańska sama przecież stwierdziła, że po przesłuchaniu, wypuściła go na wolność.

Ponieważ z „ucieczką" do Polski nie udało się, policja gdańska wpadła obecnie na pomysł z Hiszpanią. Ale i on ma wszelkie cechy oszustwa. Oprócz podanych już motywów, należy uwzględnić, że Wiechmann był urzędnikiem polskich kolei państwowych, że miał zabezpieczony byt materialny, że ma żonę i dwoje nieletnich dzieci. Gdyby istotnie chciał uciec, toby naturalnie zwrócił się do władz polskich i zabiegałby o przeniesienie do Polski, celem zapewnienia bytu swej rodzinie.

Ma się więc do czynienia z wykłym fałszerstwem listu. Hitlerowcy wybrali właśnie moment obecny dla swego „hiszpańskiego" odkrycia, ponieważ Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku, prof. Burckhart, złożył Radzie Ligi na nadchodzącą sesję sprawozdanie o sytuacji w Gdańsku, w którym jest też mowa o sprawie Wiechmanna.

Mamy nadzieję, że wobec barbarzyńskiego prześladowania polskości w Gdańsku, wobec porywania dzieci polskich do szkół niemieckich, Rząd polski więcej, niż dotąd, zainteresuje się sprawą porwania tow. Wiechmanna, posła na Sejm gdański i urzędnika kolei polskich.

Norymberczykom

Kolejna parada norymberska przyniosła — jak się spodziewać należało — dużo zgiełku, wrzawy, do niczego nie obowiązujących tyrad i frazesów bez pokrycia. Wszystko to razem wzięte jest zasłoną dymną dla pokrycia rzeczywistości nie świątecznej i nie oficjalnej, a odległej bardzo od reżyserii norymberskiej. Konfrontacja tej rzeczywistości z urzędowym programem partii hitlerowskiej „opracowanym przed siedemnastu laty, unaoczni najlepiej co przyniosły — a raczej czego nie przyniosły Niemcom — lata 1933—1937.

D. 24 lutego 1920 r. w monachijskim Hofbräuhaus p. Adolf Hitler, podówczas jeszcze tylko organizator partii i młody polityk bez przydziału, ogłosił zebranym zwolennikom 25 punktów programowych, które miały stać się pod stawą działania partii narodowo-„socjalistycznej" zarówno w okresie organizacyjno propagandowym, jak i po objęciu przez nią rządów.

Program, jak to zwykle bywa, dzieli się na części: deklaratywną i postulatywną. W części deklaratywnej najistotniejszy jest p. 9, według którego „wszyscy obywatele państwa (niemieckiego) muszą posiadać jednakowe prawa i obowiązki..." Nie znajdzie się chyba nikt na świecie, ktoby zechciał twierdzić, że piękna zasada tego punktu 9-go znalazła zastosowanie w praktyce „Trzeciej" Rzeszy.

Część postulatywna w porównaniu z prawdą życia tworzy nie mniej jaskrawe sprzeczności. Albowiem program narodowych-„socjalistów" żądał m. in.: zniesienia dochodów bez pracy i bez wysiłków, przełamania niewoli lichwiarskiej (p. 11), całkowitej konfiskaty zysków wojennych (p. 12), upaństwowienia wszystkich już sfuzjowanych przedsiębiorstw (trustów, p. 13), udziału w zyskach wielkich przedsiębiorstw (p. 14), kształcenia szczególnie uzdolnionych dzieci ubogich rodziców, bez względu na ich stan lub zawód, na koszt państwa (p. 20), ustawowej walki ze świadomym kłamstwem politycznym i jego rozpowszechnianiem przez prasę (p. 23), wolności wszystkich wyznań religijnych w państwie (p. 24).

Jeśli wśród tłumu uczestników parady norymberskiej było też — prócz szturmówek i wielorakiej policji — trochę uczciwych Niemców, świąteczny ich nastrój musiała z pewnością zmącić gorzka refleksja na temat wartości obietnic i przyrzeczeń — „wodzów".

Nowe książki

Mieczysława Łuczyńska. Dalekie światła. Powieść. Warszawa, „Wydawnictwo Współczesne" [r. 1937]; str. 288.

Jeden z bohaterów powieści p. Łuczyńskiej na pierwszej stronie swej książki umieścił taką deykację: „Pani Feliksie Woronieckiej, własną ideologię o szczęściu wypowiada Autor"... Ta „własna ideologia o szczęściu" — bardzo dobrze charakteryzuje sens, styl i atmosferę „Dalekich świateł". W krąg akcji wprowadza tu autorka trzy młode pary, które w poszukiwaniu t. zw. szczęścia, kochają się i nie kochają naprzemian i po długich dopiero peryferiach osiągają cele zamierzone. Niestety, wszyscy ci bohaterowie wątpliwe go autoramentu nie wynoszą się ponad papierowe szablony, a wszystkie ich przejścia i przeżycia nie wybiegają poza obręb małościekawych spraw sercowych i kieszeniowych, w najzupełniej prywatnym i osobistym ich aspekcie. Trochę swoistego wyrazu ma w sobie postać starego Święcickiego — tyrana, dziwaka i skąpca, który pod wpływem różnych nie dość wyjaśnionych okoliczności, zamienia się w dobrą wróżkę z bajki, siejąc wokół siebie radość i błogosławieństwo. Artystycznie można było postać tę bardziej pogłębić i wyzyskać.

Nieporadności kompozycyjnej i psychologicznej powierzchowności towarzyszy ubóstwo środków pisarskich, źle maskowane melodramatycznym patosem, to znowu jakąś „młodopolszczyzną" w najgorszej i najbardziej spłyconym jej wydaniu. Pełno tu „dusz", „ekstaz", „mroków" itp. słówek mających pokryć jałowość i pustkę całkiem banalnej koncepcji autorskiej. Koturny patosu stylistyczne go, źle dopasowane do linji postaci powieściowych, wywołać muszą nieraz uśmiech na ustach wybredniejszego czytelnika. Oto wdzięczne próbki: „Od dotykającego ją ramienia Woronieckiego, szła nieznana moc i równowaga ducha" (str. 105), albo: „Tu odziera swą duszę z szat i toczyła z nią samotne rozmowy" (str. 253). Trochę trudno zrozumieć, dlaczego akurat ramię ma być siedliskiem „równowagi ducha" i nie mniej trudno sobie wyobrazić taką „duszę odartą z szat"...

Pani Łuczyńska jest autorką wielu już powieści, cieszących się podobno — nawet pewną poczytnością. „Wzruszająca" przeciętność zawsze znajduje odbiorców, z czego bynajmniej nie wynika, że lektura tego rodzaju ma istotną i trwałą wartość artystyczną.

Bolesław Dudziński

M. Arcta SŁOWNICZEK ORTOGRAFICZNY I ZASADY PISOWNI POLSKIEJ według uchwał Komitetu Ortograficznego Polskiej Akademii Umiejętności, wydanie nowe poprawione i powiększone.

Słowniczek ten jest nadzwyczaj praktycznym podręcznym źródłem informacyj o pisowni polskiej, dostosowanym przede wszystkim do potrzeb codziennych.

Około 20.000 wyrazów stanowi ten zapas, którym operuje przeważająca większość książek, pism i dokumentów. Wykład zasad pisowni został bardzo rozszerzony w porównaniu z poprzednimi wydawnictwami. Dogodny układ Słowniczka pozwala na natychmiastowe odnalezienie potrzebnych prawideł, które sformułowane są w sposób możliwie nieskomplikowany i dokładny. Przy bardzo wielu wyrazach Słowniczka umieszczono objaśnienia ortograficzne, zwracające w ten sposób uwagę na odrębności nowych prawideł.

Przy dużej stosunkowo objętości cena Słowniczka jest bardzo niska; wynosi w mocnej oprawie płóciennej zł. 2.20, w broszurze tylko zł. 1.20.

RAZEM CZY OSOBNO? — M. Arcta Słowniczek wyrazów pisanych łącznie lub rozdzielnie. Według przepisów Akademji Umiejętności z r. 1936 ułożyła Irena Arctowa. 5422 wyrazy, 124 strony. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1937.

W nowej pisowni najwięcej wątpliwości budzi sprawa pisania wyrazów złożonych lub grup wyrazów, tym bardziej, że przepisy obecne odbiegają znacznie od obowiązujących dawniej norm i ortografii zwyczajowej. Ratunkiem w tych kwestiach będzie niezawodnie ta miła książeczka, w której zebrano przeszło 5.400 wyrazów. Format naprawdę kieszonkowy, druk wyraźny, cena niska (zaledwie 90 gr.).

Słowniczek ten jest pierwszy z serii „działowych" słowniczków ortograficznych; następne obejmą poszczególnie 3 inne najtrudniejsze dziedziny pisowni polskiej: 1) kiedy należy pisać h a kiedy ch, 2) kiedy piszemy i a kiedy j, 3) używanie przecinka i kropki. Słowniczki te będą się ukazywać kolejno w ciągu najbliższego roku.

Gerald Verner CZARNY GARBUS. Legenda o przeklętym duchu przodków w zamku angielskim wyzyskana jest umiejętnie przez zbrodniarzy. Rzekomy duch zostaje jednak zdemaskowany przez reportera Vyne.

Wrześniowy numer „Sygnałów"

Ukazał się nowy numer „Sygnałów", który zawiera treść następującą: Ignacy Fik: Dialektyka prądu literackiego. Jan Żuk: Słonimski na wystawie. Józef Piłsudski: Myśli wybrane. Władysław Jaworski: Koniec serenady. Seweryn Sosnowski: Piewca Naroczy. Jan N. Miller: Katolicyzm i socjalizm. Henryk Ułaszyn: Czasy się zmieniają. Michał Chmielowiec: Obrona poety Peipera. Tadeusz Banaś: Przedziwna opowieść. Karol Kuryluk: Ślepe tory. Maria Koszyc Szolajska: O teatr epoki. Halina Górska: Ucieczki. Jerzy K. Weintraub: Powrót. Marian Promiński. Nowy Celine po polsku Franciszek Gil: Uspołecznienie kultury. Stanisław Wygodzki: Autoportret. Stanisław R. Dobrowolski: Janosik z Tarchowej. Paweł Hulka - Laskowski: Książka o Słowacji. Stefan Frank: Naród i państwo. Władysław Jaworski: Recenzje poetyckie. Tadeusz Hollender: Gorzkie dumania. Leon Pasternak: Karjerowiczom. Stefan Frank: Poemat narodowy. Rysunki: Karola Baranieckiego, L. Blankiewicza, E. Lipińskiego. Mieczysław Szczuka: fotomontaż. — Kronika ukraińska. Przegląd prasy. Korespondencja.

Cena egzemplarza 50 gr.

Prenumerata roczna 5 zł., półroczna zł. 2.60, kwartalna zł. 1.40.

Adres redakcji i administracji: Lwów, Hauke Bosaka 4.

Konto w P. K. O. nr. 503 400. Pocztowy przekaz rozrachunkowy Lwów nr. 1.

Lotnictwo chińskie w boju z najeźdźcą

61 zniszczonych samolotów japońskich

Chińska ambasada w Londynie, według Reutera, komunikuje, iż lotnicy chińscy w prowincji Cze-Kiang, Kiang Su i Anhwei strącili 61 samolotów japońskich. 81 lotników japońskich zginęło, 10 dostało się do niewoli.

Samoloty chińskie bombardowały okręty japońskie na rzece Wang - Poo, opuszczając się bardzo nisko. Jedna z bomb padła na angielskie składy towarowe, wywołując pożar. Szkody przewyższają pół miliona dolarów.

POD SZANGHAJEM

W ciągu dnia trwał bez przerwy pojedynek pomiędzy artylerią chińską i japońską.

Największe walki rozegrały się pomiędzy Ha-Yu-Kong a polem wyścigowym. Chińczycy twierdzą, iż odparli Japończyków i zaczęli kontratak, ale ogień z okrętów japońskich zmusił ich do powrotu na dawne pozycje.

Chińczycy zaprzeczają wiadomości ze źródeł japońskich, jakoby wojska japońskie, operujące pod Wu - Sungiem i Yang - Tse-Poo, nawiązały łączność.

W CHINACH PÓŁNOCNYCH

Na liniach kolejowych Pekin—Nankou i Tientsin — Pukeu wojska japońskie stoją obecnie oko w oko z wojskami rządu centralnego. Rzeczoznawcy zagraniczni obliczają, że do Chin Północnych od chwili rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich przybyło przez Tientsin 215 tysięcy żołnierzy japońskich, nie licząc w tym oddziałów armii kwantuńskiej oraz posiłków z prowincyj Dżehol i Czahar.

OFENSYWA NA SZAN - SI

Główna kwatera wojsk japońskich w Tientsinie powiadomiła konsulów cudzoziemskich, że wojska japońskie zamierzają prowadzić dalsze operacje wojskowe wojskowe wzdłuż linii kolejowej, ciągnącej się poza Kalgan, celem przeniknięcia do prowincji Szan-Si.

Według źródeł japońskich wojska japońskie zajęły Tienczeu w połowie drogi z Kalganu do Tatungu.

Deszcze, padając w południowej części Honou spowodowały wylew Żółtej Rzeki i jej dopływów, paraliżując ruch wojsk chińskich i przerywając ich połączenia komunikacyjne.

CHIŃCZYCY UTRZYMUJĄ POZYCJE

Agencja Central News donosi, że w ciągu dnia wczorajszego toczyły się gwałtowne walki wzdłuż linii kolejowej Pekin — Sui-Juan, której wojska chińskie bronią przeciwko dwom brygadom japońskim, wspomaganym przez oddziały mongolskie, liczące razem 25 do 30 tysięcy ludzi.

Ta sama Agencja donosi, iż około 10.00 japończyków zaatakowało miejscowość Tien - Czen, leżącą na północ od prowincji Szan - Si pomiędzy Kalganem a Tatungiem. Ataki te zostały odparte. Walki, toczące się na wschód od Jang-Tse-Pu straciły od wczoraj wieczora na sile. Oddziały chińskie utrzymują swe pozycje na linii, okrążającej od wschodu drogę, łączącą Szanghaj z Wu-Sung.

Pod Szanghajem

Żołnierz japoński przy celowniku karabinu maszynowego.

Płotki chińskie w Białymstoku

W ostatnich dniach obiegła prasę sensacyjna wiadomość o rzekomo udzielonych przemysłowi białostockiemu zamówieniach na rzecz armii chińskiej. Wartość zamówionych partyj towaru sięgać miała zawrotnej sumy 15 mil. zł. czyli orientacyjnie równałaby się zapotrzebowaniu na ok. 1 — 1½ miliona metrów materiałów mundurowych, a więc ok. 400 — 700 tys. kompletów ubraniowych.

Tymczasem na terenie Białegostoku panuje powszechne przekonanie, że wiadomość o wielkich zamówieniach dla Chin jest całkowicie zmyślona i wyssana z palca. Przemysł białostocki pracuje co prawda zawsze w znacznej mierze na eksport, niemniej jednak w chwili obecnej nie mówi się nawet o żadnych dostawach na Daleki Wschód.

Z drugiej strony jdnak w dniach ostatnich znaczne poruszenie na terenie warszawskim wywołało przybycie przedstawiciela angielskich sfer gospodarczych, który podobno prowadzi pertraktacje w sprawie większej dostawy różnych artykułów włókienniczych i obuwia dla Chin.

Mandżurski Lawrence

Gen. Doihara, zwany Ławrencem mandżurskim, przybył 7 września do Pekinu.

Gen. Doihara, który był organizatorem akcji japońskiej w Mandżurii, wypowiadał się stale za koniecznością ekspansji japońskiej na całe Chiny Północne.

Straszny wypadek

W Dębicy dzieci rolnika Jana Barszcza 5-letni Czesław i 3-letni Adam, pozostawione bez opieki, spowodowały pożar drewnianej budy warowniczej przy suszarni owoców.

Wśród zgliszcz spalonego budynku znaleziono już tylko zwęglone zwłoki nieszczęśliwych dzieci.

Działanie floty japońskiej

grozi nowymi powikłaniami

Korespondent Havasa donosi, że obecność japońskich okrętów wojennych wzdłuż wybrzeży Kwang - Czu - An, bombardowanie pewnych punktów wybrzeży Kwantungu, a w szczególności fortów Czekuanu oraz manewry okrętów japońskich w pobliżu wyspy Dainan, gdzie niektórzy przewidują poważniejsze operacje wojskowe, stanowią całokształt faktów, których konsekwencje polityczne posiadają doniosłe znaczenie. Konwencje z r. 1918 przyznają Japonii specjalne interesy w prowincji Fu - Kien, zaś Francji analogiczne interesy w trzech prowincjach, graniczących z Indochinami. Byłoby interesującym — ciągnie korespondent Havasa — zapoznać się z punktem widzenia Japonii w sprawie zgodności jej akcji bezpośredniej w Kwantungu ze sprawą poszanowania konwencyj z roku 1918-go.

Z drugiej strony działalność japońskiej floty wojennej na południu Chin, a mianowicie obecność okrętów japońskich w pobliżu wysp Protas oraz zajęcie stacji meteorologicznej na tym archipelagu budzi poważne zaniepokojenie na Filipinach, które na skutek tych wypadków otoczone są przez terytoria, znajdujące się w rękach Japonii. (PAT).

Hitler w Norymberdze

Jak wiadomo w Norymberdze odbywa się zjazd hitlerowców, na którym wygłosił ekspose Hitler.

W czwartek Goebbels opowiadał różne historie na temat „odruchu patriotycznego" gen. Franco oraz hitlerowskich planów „zbawienia Europy" za przykładem (no i pod przewodem) Niemiec. Takie rzeczy na serio można mówić tylko w „Trzeciej" Rzeszy i to do wyreżyserowanego audytorium.

P. Schacht nie będzie już ministrem

Berliński korespondent Havasa podaje, iż w tamtejszych kołach miarodajnych oświadczono, że dymisja d-ra Schachta ze stanowiska ministra gospodarstwa nastąpić ma niebawem.

Koła te podają, iż dr. Schacht zachowa nadal prezesurę Banku Rzeszy. Łączenie funkcyj prezesa Banku i ministra gospodarstwa było — wedle tych kół — zbyt absorbujące dla jednego człowieka.

Apel Rządu hiszpańskiego

na Radzie Ligi Narodów

Prowizoryczny porządek dzienny 58-ej sesji Rady Ligi Narodów obejmuje m. in.: raporty stałej komisji mandatowej, raport komitetu ekonomicznego, raport komisji surowcowej, sprawę składu i funkcjonowania komisyj Ligi Narodów, sprawę locarneńską, wreszcie apel Rządu hiszpańskiego.

Trade-Uniony

przeciw t. zw. „jednolitemu frontowi"

Kongres angielskich trade-unionów odrzucił znaczną większością głosów rezolucję na rzecz tak zw. „jednolitego frontu".

Rezolucja ta domagała się od Rady Generalnej trade-unionów niezwłocznego podjęcia kroków dla zapewnienia tak wśród poszczególnych narodów, jak i na terenie międzynarodowym szerokiej współpracy między wszystkimi organizacjami robotniczymi.

Odrzucenie rezolucji powyższej idzie po linii wytycznych kongresu poprzedniego.

Wypadek francuskiego turysty

w Tatrach

D. 9 bm. w godzinach popołudniowych zaszedł znów tragiczny wypadek na Rysach, gdzie jeden z uczestników wycieczki turystów cudzoziemskich, zdążających ze słowackiej strony przez Rysy do Morskiego Oka, nieznanego nazwiska obywatel francuski, w górnych partiach szczytowych spadł z kilkunastu metrow w przepaść, doznając dość poważnych obrażeń.

Towarzyszący mu turyści znieśli rannego do Morskiego Oka, skąd po założeniu opatrunków przewieziono go autobusem przez Łysą Polanę na słowacką stronę. Rany i obrażenia, jakkolwiek dość poważne, nie zagrażają jednak życiu nowej ofiary gór.

Wstrząs na rynkach światowych

pod wpływem wojny na Wschodzie

Ostatnie wydarzenia na Dalekim Wschodzie nie pozostały bez wpływu na sytuację międzynarodowych rynków towarowych. Jest to zupełnie zrozumiałe, jeśli uwzględnić ścisłe stosunki, łączące Chiny i Japonię z gospodarką międzynarodową oraz wzrost zapotrzebowania na wiele artykułów, niezbędnych dla prowadzenia wojny.

Po mocniejszym okresie zwyżkowych tendencji cen, jakie panowały w okresie lipca — sierpień przyniósł osłabienie tych tendencji i redukcję obrotów w najważniejszych działach gospodarstwa światowego. Dotyczyło to przede wszystkim tych surowców, których ceny wyśrubowane zostały nie tyle na skutek wzmożonego zapotrzebowania, ile w wyniku działalności międzynarodowej spekulacji.

Zaostrzenie się konfliktu na Dalekim Wschodzie i podjęcie działań zbrojnych wywołało na rynkach międzynarodowych **silną reakcję w postaci całkowitego niemal powstrzymywania się odbiorców od zakupów, nastroje spotęgowanej do maksimum nieufności, redukującej w dalszym ciągu obroty i osłabienie cen niektórych artykułów, idące w parze z jednoczesnym drożeniem surowców, niezbędnych dla prowadzenia wojny lub pośrednio związanych z gospodarką wojenną.**

Wojna na Wschodzie stwarza **olbrzymie niebezpieczeństwo dla interesów krajów europejskich, które zaangażowały w Chinach miliardowe kapitały. Poza tym nawet** gdyby konflikt został zlokalizowany i działania wojenne nie przekroczyłyby zbyt poważnie terenu obecnych walk — to i wówczas wojna oznaczałaby dla Chin i Japonii znaczne osłabienie siły nabywczej ludności i zmniejszenie się obrotów światowych.

Z drugiej strony po podjęciu działań wojennych Japonia i Chiny wystąpiły na rynkach światowych jako **nabywca olbrzymich ilości artykułów i żelaza.**

W związku z działaniami wojennymi zwyżkowały w ostatnich dniach, ryż, herbata, masło, wełna i cynk w granicach przeciętnie o 10%. Znacznie silniej zwyżkowały jeszcze ceny mięsa.. Ceny pszenicy na rynkach światowych zaczęły zwyżkować silnie, poczynając od drugiej połowy sierpnia.

Po odmowie Niemiec i Włoch

Według opinii pewnych kół politycznych Londynu odmowa Niemiec i Włoch wzięcia udziału w naradach w Nyon tworzy nową sytuację, w której **utrzymanie propozycyj brytyjskich w ich całkowitej formie, wydaje się niemożliwe.** O ile chodzi na przykład o plan ograniczenia swobody ruchów łodzi podwodnych, to bez udziału Włoch jest rzeczą trudną uzgodnić tego rodzaju zarządzenie. Powzięcie zaś takich postanowień bez zgody Włoch i postawienie Włoch przed faktem dokonanym, stworzyłoby niebezpieczną płaszczyznę konfliktów, których W. Brytania **stanowczo pragnie uniknąć.**

Mimo to, konferencja posiadać będzie dla W. Brytanii doniosłe znaczenie. Będzie ona pewnego rodzaju **mobilizacją sił morskich na Morzu Śródziemnym pod przewodnictwem W. Brytanii.**

W Paryżu przypuszczają, że konferencja w Nyon ograniczy się ściśle do zagadnień technicznych, ustalając plan techniczny zwalczania korsarstwa na Morzu Śródziemnym i zapewnienia bezpieczeństwa okrętom handlowym, odbywającym drogę przez to morze. Po ustaleniu tego planu Francja i Anglia zwrócą się do pozostałych uczestników konferencji o udzielenie im pełnomocnictw. Wówczas dopiero Anglia i Francja w imieniu wszystkich państw, uczestniczących w konferencji, przeprowadzą rokowania z Włochami i Niemcami w sprawie zrealizowania bezpieczeństwa na Morzu Śródziemnym.

Wiadomosci Sportowe

Piłka nożna

NOWY KOMUNIKAT KLUBÓW ŚLĄSKICH

Komisja śląskich klubów piłkarskich wydała drugi komunikat treści następującej.

1) komisja, wybrana przez śląskie kluby piłkarskie, wobec oświadczenia PZPN uważa za swój obowiązek stwierdzić, że konferencja klubów śląskiego okręgowego związku piłki nożnej w dniu 28.8 1937 r. była zebraniem, posiadającym pełne prawa do wyboru wydziału wykonawczego.

Komisja jest w posiadaniu protokółu zebrania z dnia 28 ub. m., listy obecnych delegatów z podpisami oraz pełnomocnictw dla tych delegatów od zarządów ich klubów.

2) Komisja stwierdza, że kluby śląskie zgodnie z uchwałą zebrania z dnia 28 ub. m. nie przystąpiły do rozgrywek o mistrzostwo Śląska w dniu 5 b. m., rozpisanych przez komisarza i tym samym dały wyraz pełnego zaufania członkom komisji. Wobec wyłamania się z solidarności komisja skreśliła z zespołu klubów, walczących o dobro piłkarstwa śląskiego na Śląsku KS Ruch Wielkie Hajduki, AKS Chorzów, KS Naprzód Lipiny i policyjny KS Katowice. Postępowanie tych klubów stawia komisja pod pręgierz opinii publicznej.

3) Z dotychczasowego stanu zatargu wynika, że PZPN rozstrzygnięcie konfliktu pozostawia nadzwyczajnemu walnemu zgromadzeniu śląskiego OZPN, zapewniając w swoich komunikatach, że tak kluby, jak i ukarani działacze będą mieli pełne prawa na walnym zgromadzeniu śląskiego OZPN. W razie ukrócenia tych praw komisja przedsięweźmie odpowiednie kroki. Kluby, które na walne zgromadzenie śląskiego OZPN w dniu 19 b. m. nie będą mogły delegować swych przedstawicieli, winny porozumieć się z członkami komisji.

4) Celem zapoznania wszystkich zainteresowanych z projektami rozgrywek o mistrzostwo Śląska, komisja ogłosi za pośrednictwem polskiej prasy na Śląsku projekty pp. Janickiego, Szmelczerczyka i Rolnika. Najlepszy z tych projektów przedłożony zostanie przez jeden z klubów walnemu zgromadzeniu.

Kolarstwo

ZAKOŃCZENIE WYŚCIGU KOLARSKIEGO DOOKOŁA WĘGIER

W środę odbył się ostatni etap wyścigu kolarskiego dookoła Węgier na trasie Keszthely — Budapeszt dł. 187 klm. Węgrzy ostatniego dnia postanowili za wszelką cenę rozstrzygnąć wyścig na swoją korzyść, co im się udało, dzięki różnym wypadkom, którym ulegli kolarze polscy. Niektóre wypadki dają dość dużo do myślenia. Naprzykład na 50 klm. jeden turysta [illegible] drogę jadącemu [illegible] skiemu, łamiąc [illegible] musiał poczekać [illegible] ny, przy czym czekanie trwało cenne 10 minut, które wystarczyły na zepchnięcie naszego kolarza aż na 22 pozycję. Napierała odrazu na początku miał defekty gumy, które mu nie pozwoliły zająć jednego z pierwszych miejsc w etapie. Wszystkie te wypadki zadecydowały, że Polska zajęła dopiero drugie miejsce zarówno w klasyfikacji indywidualnej, jak i drużynowej.

Ostatni etap wygrał Polak Ignaczak w czasie 5 godz. 16 min.

W klasyfikacji indywidualnej wyścig wygrał Austriak Sztrakati, który uzyskał na całej trasie czas 33:45:23.

2) Wasilewski (Polska) w czasie 33:45:23 sek.

5) Ignaczak (Polska).

10) Napierała (Polska).

16) Moczulski (Polska).

W klasyfikacji drużynowej: 1) Węgry w czasie 101:22:04, 2) Polska w czasie 101.22:19, 3) Austria w czasie 101:48:36, 4) Rumunia w czasie 102:14:37.

Tenis

SENSACYJNA PORAŻKA MISTRZYNI STANÓW ZJEDNOCZONYCH

Wczoraj w grze pojedyńczej pań o międzynarodowe mistrzostwo Stanów Zjednoczonych, obrończyni tytułu, amerykanka Marble została niespodziewanie wyeliminowana w ćwierćfinale przez swoją młodą rodaczkę Bundy 1:6 7:5, 1:6.

Różne wiadomości

IGRZYSKA OLIMPIJSKIE ODBĘDĄ SIĘ W TOKIO

W czwartek prezydium organizacyjnego komitetu olimpijskiego Japonii pod przewodnictwem księcia Tokugawa przeprowadziło dłuższą rozmowę z prezesem ministrów księciem Konoe na temat organizacji igrzysk w roku 1940 przez Japonię.

Prezes ministrów w obecności ministra spraw wewnętrznych i ministra oświaty przyrzekł wstawić się, aby rząd nadal udzielał pomocy finansowej japońskiemu komitetowi olimpijskiemu, celem zrealizowania organizacji igrzysk w Tokio.

W sprawie powyższej musi jednak jeszcze zapaść decyzja plenum gabinetu.

DEMONSTRACYJNA UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ TOKIO

W środę rada miejska miasta Tokio powzięła demonstracyjną uchwałę, przeznaczającą 5 milionów jen na organizację igrzysk olimpijskich w Tokio w 1940 r. Jak już podaliśmy, japoński komitet olimpijski ogłosił równocześnie oświadczenie, że nie rezygnuje z organizacji olimpiady.

Aferzyści targują się...

Echa 4-milj. nadużyć w Centr. Targowicy w Mysłowicach

Przycichła na czas ferij sądowych sensacyjna afera Centralnej Targowicy w Mysłowicach, której epilog miał się rozegrać przed kratkami sądowymi w Katowicach z początkiem września b. r., odżyła na nowo. Nie wyznaczono wprawdzie jeszcze jej terminu przed Sądem Okręgowym, gdzie na ławie oskarżonych zasiądą — dyrektorzy Kazimierz Kazoń i Aron Fruchthandler, buchalter Benjamin Langer oraz b. burmistrz miasta Mysłowic a zarazem prezes rady nadzorczej Centralnej Targowicy dr. Tadeusz Karczewski, ale natomiast rozeszła się po głoska, że akt oskarżenia został przez prokuratora apelacyjnego dr. Nowotnego wycofany, celem rozszerzenia go i na dalsze zamieszane w tę aferę osoby.

Wiadomości tej nie udało się nam jeszcze sprawdzić, natomiast **niespornym już faktem jest, że wła de są w posjadaniu dowodów, co do dalszej afery na Centralnej Targowicy, która również ciągnie się** już od lat i zamieszane są w nią osoby.

Wprawdzie prokurator umieścił je na liście świadków oskarżenia, jednak nie oszczędził ich wcale w naświetleniu ich roli na Centralnej Targowicy i ciągnięciu korzyści materialnych z oszukańczego procederu Kazonia, Fruchthandlera i towarzyszy, którzy sprzeniewierzyli i lekkomyślnie przefrymarczyli ponad 4 milio ny złotych, za które odpowiadać ma materialnie miasto Mysłowice.

Miasto Mysłowice chcąc obecnie wyrwać tę placówkę użyteczności publicznej z rąk aferzystów, nawiązało pertraktacje z Kazoniem i Fruchthandlerem, którzy dysponują większością udziałów i 15-letnimi kontraktami dyrektorskimi, o zrzeczenie się przez nich praw. O tupecie Kazonia, który przyszedł do Centralnej Targowicy bez grosza, a żona jego posiada dziś znaczny majątek, świadczy fakt, że za odstąpienie swych praw zażądał 400.000 zł. Wobec takiego obrotu sprawy miasto Mysłowice postanowiło skorzystać ze swych uprawnień kontraktowych i nie udzielać na rok przyszły Centralnej Targowicy żadnych ulg w czynszu, który wobec tego będzie musiał być pokryty w pełnej wysokości 500.000 zł.

Na razie, jak wiadomo, na mocy postanowienia Sądu Handlowego rządy na Centralnej Targowicy sprawuje zarządca przymusowy, b. urzędnik Centralnej Targowicy, p. Bagiński. Sama zaś spółka Centralna Targowica, w której pierwotnie większość udziałów po siadało miasto Mysłowice, będące zarazem właścicielem zabudowań, wystawionych kosztem ponad 7.000.000 zł., powstała bez grosza wpłaty. Po wyłudzeniu od miasta udziałów przez Kazonia i Fruchthandlera przy współdziałaniu burmistrza dr. Karczewskiego, udziały te zostały również przejęte bez grosza wpłaty przez „nabywców".

Tak więc przez cały czas ta oszukańcza w gruncie rzeczy spółka, dorwawszy się do przedsiębiorstwa uprzywilejowanego i posiadającego charakter użyteczności publicznej, prowadziła za cudze pieniądze swoje ciemne interesy i rozkradała faktycznie grosz publiczny. Wszelkie nawoływania opinii publicznej pozostawały przez wiele lat bez żadnego echa, bowiem p. burmistrz Karczewski uporczywie twierdził, że wszystko tam jest w najlepszym porządku. Obecnie odpowiada on za t. zw. przestępstwo urzędnicze (art. 286 § 1 k. k.). Czy naprawi to i pokryje szkody?

Utrudnienia dla rzemieślików

Na nadchodzącej sesji ciał ustawodawczych rozważane będą projekty nowelizacji prawa przemysłowego. M. in. zamierzone jest zreorganizowanie systemu wydawania kart rzemieślniczych. Według projektów, zgłoszonych przez Izby rzemieślnicze, władze przemysłowe rejestrowałyby jedynie karty rzemieślnicze przy zgłoszeniu nowych przedsiębiorstw, które wody zaś te byłyby wydawane przez Izby rzemieślnicze.

Wysuwane są projekty ograniczeń, polegające na wydawaniu kart rzemieślniczych wyłącznie na podstawie listów mistrzowskich, z których korzystać mogą tylko czeladnicy z 5-letnią praktyką. Wszel kie dotąd stosowane ulgi i dyspensy zostałyby zniesione.

Tow. Wasiluk wciąż jeszcze w więzieniu

Dwa miesiące przebywa już w więzieniu łomżyńskim tow. Konstanty Wasiluk z Ostrowi Mazowieckiej.

Mimo, że ani rewizje, ani dochodzenie nic nie wykryły, tow. K. Wasiluk bez uzasadnienia przyczyn przetrzymywany jest w więzieniu śledczym. — Tow. Wasiluk ma żonę, pozbawioną środków do życia.

Domagamy się zwolnienia naszego towarzysza!

Garaże i stacje obsługi aut

wolne od podatku przemysłowego

W najbliższych dniach minister skarbu wyda doniosłe zarządzenie dla dalszego rozwoju motoryzacji, w myśl którego zwolnione będą od podatku przemysłowe go przedsiębiorstw, trudniące się wynajmem pomieszczeń dla pojazdów technicznych, obsługą techniczną tychże pojazdów, wykonywaną na stacjach obsługi, oraz przedsiębiorstw postoju dla tych pojazdów.

Zakłady te korzystać będą ze zwolnienia od wykupu świadectw przemysłowych, oraz opłacania podatku obrotowego w ciągu najbliższych 10 lat.

Ulgi mają być przyznawane urzędu zarówno istniejącym przed siębiorstwom, jak i tym, które powstaną do końca 1938 r. Należy zauważyć, że ulgi przyznawane będą istniejącym przedsiębiorstwom już od 1-go września r. b.

Wiadomości z całej Polski

SANDOMIERZ STANIE SIĘ WAŻNYM WĘZŁEM KOMUNIKACYJNYM.

W projektach rozbudowy centralnego okręgu przemysłowego przewidziane jest w przyszłości utworzenie w Sandomierzu punktu węzłowego międzynarodowych szlaków komunikacyjnych.

W Sandomierzu krzyżować się będą międzynarodowe pociągi na linii Paryż — Praga — Moskwa i Gdynia — Bukareszt.

W związku z tym zamierzone jest wybudowanie nowych linij kolejowych, skracających drogę do Sandomierza. Zamiast dotychczasowej linii Warszawa — Sandomierz przez Opatów wybudowana ma być linia, biegnąca przez Ostrowiec, co skróci drogę o 40 klm.

KONFISKATA UPOMINKÓW AFRYKAŃSKICH.

Niezwykłe obficie wypadł połów władz celnych w czasie rewizji u pasażerów S/Kościuszko, który w b. tygodniu powrócił do Gdyni z czterotygodniowej wycieczki do Afryki i wysp portugalskich. Skonfiskowano kilka tysięcy rozmaitych przedmiotów, przywiezionych przez wycieczkowiczów, które nie zgłoszone zostały, wbrew obowiązującym przepisom, do odprawy celnej. W 14 wypadkach spisano protokół za fałszywe deklarowanie zawartości bagażu.

SZARAŃCZA NA WOŁYNIU.

Ministeium Rolnictwa otrzymało raport o rzadko występującej w Polsce klęsce szarańczy. Szarańcza pojawiła się w pow. łuckim woj. wołyńskiego, niszcząc na przestrzeni około 1000 ha. drzewa w sadach i rośliny okopowe. Jak ustaliła stacja ochrony roślin, była to szarańcza pochodzenia azjatyckiego.

5 LAT WIĘZIENIA DLA AGENTA EMIGRACYJNEGO.

Trwająca w Katowicach od 30 ub. m. rozprawa przeciwko głośnemu agentowi emigracyjnemu, 39-letniemu Andrzejowi Wadko ze Lwowa, została zakończona wyrokiem skazującym oskarżonego na 5 lat więzienia i utratę praw obywatelskich i honorowych na przeciąg lat pięciu.

Międzynarodowy Kongres Przeciwalkoholowy

odbędzie się w Warszawie 12 b. m. w gmachu Uniwersytetu Warszawskiego.

Program niezwykle bogaty i ciekawy.

Kącik radiowy

PRZED KONGRESEM INŻYNIERÓW.

Z okazji ogólnopolskiego Kongresu Inżynierów we Lwowie, Polskie Radio nada w sobotę, dnia 11 września o godz. 19.50 przemówienie p. Min. Bobkowskiego, w niedzielę, dnia 12 września o godz. 13.10 — reportaż z otwarcia Kongresu, zaś w poniedziałek i we środę o godz. 18.50 — sprawozdanie z przebiegu prac Kongresu.

POŻEGNANIE LATA

Pieśnią i muzyką po ulicach Warszawy pożegna Polskie Radio ostatnie dnie przemijającego lata. Nadchodzącą polską jesień powitamy przy odbiorniku radiowym, który w dniu 11 września umożliwi nam wysłuchanie w godzinach popołudniowych korowodu muzycznego Polskiego Radia, jaki wyruszy o godz. 16.30 z przed gmachu Polskiego Radia na Zielnej 25, aby barwną piosenką, chórami i orkiestrą uradować mieszkańców stolicy na placach Warszawy. Mikrofony Polskiego Radia zostaną zainstalowane w Parku Traugutta, na Pradze, na Wybrzeżu Kościuszkowskim i wreszcie w Parku Ujazdowskim.

Początek audycji w sobotę o godz. 16.30. W przerwach audycji nadane zostaną 3 aud. słowne: „Lato się kończy" Heleny Boguszewskiej oraz dwie pogadanki aktualne.

Radio warszawskie

SOBOTA, 11 września.

WARSZAWA I. 6.15 Pieśń. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Płyty. 7.00 Dziennik poranny. 7.10 Płyty. 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 Śpiewajmy piosenki. 11.40 Płyty. 11.57 Hejnał. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Pogadanka rolnicza. 12.25 Orkiestra. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Teatr Wyobraźni. 16.30 Korowód z pieśnią i muzyką po ulicach Warszawy. 19.00 Nasz program. 19.10 Program na jutro. 19.15 Koncert Ork. Filharmonii. 19.50 Przemówienie Min. Bobkowskiego — Kongres Inżynierów (ze Lwowa). 20.00 Audycja dla Polaków za granicą. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Przegląd prasy rolniczej. 21.05 Ballady i pieśni Schumanna i Schuberta. 21.45 Nowości literackie. 22.00 Tańce słowiańskie. 22.50 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II.

13.00 Płyty. 14.00 Informacje i program na jutro. 14.06 Muzyka skandynawska (płyty). 15.30 Życie kulturalne stolicy. 15.35 Duety i arie w wyk. Zofii Fabry. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.05 Monolog Janusza Minkiewicza. 22.15 Muzyka taneczna. 23.15 Płyty.

NIEDZIELA, 12 września.

WARSZAWA I. 8.00 pieśń. 8.03 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wsi. 9.00 Koncert. 9.30 Święto Ziemi Chełmskiej. 11.57 Hejnał. 12.03 Płyty. 13.00 Przegląd kulturalny. 13.10 Koncert popularny. 14.40 Fragment Dożynek. 14.40 Audycja dla dzieci. 15.00 Audycja dla wsi. 16.00 Koncert. 18.30 Poświęcenie szkoły im. Marszałka Piłsudskiego w Sulejówku. 19.00 Teatr Wyobraźni. 19.20 Kapela Ludowa. 20.05 Franciszek Lehar. 20.35 Program na jutro. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 Wesoła audycja. 21.35 Wiadomości sportowe. 22.00 Recital śpiewaczy Sergiusza Gagarina. 22.35 Mecz Polska — Dania. 22.50 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II.

15.00 Koncert orkiestry. 16.00 Sławni wirtuozi. 16.58 Program na jutro. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.05 Płyty.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

Tabela loterii

2-gi dzień ciągnienia 4-ej klasy 39-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

15.000 zł.: 174.411

10.000 zł. 39052 160.345

5.000 zł.: 53899 160648 191281

2.000 zł.: 12046 30730 31397 45663 62550 65180 73055 76564 78577 129649 162186 164116 176159

1.000 zł.: 9719 10404 16125 18637 16902 25334 34472 38578 42294 54321 58281 62295 79090 80189 80519 84453 84534 106566 112820 114169 117959 123080 124572 125922 128013 130308 135065 137285 144300 165883 172489 177450 177623 181172 181784 188304 194606 130925

Wygrane po 200 zł.

88 94 210 37 446 805 11 16 1361 608 25 748 965 2146 73 213 54 64 80 469 502 13 45 679 903 3126 61 97 222 99 329 47 511 66 95 794 870 908 13 24 44 4054 101 36 511 648 90 772 76 81 862 5124 255 773 6048 79 154 216 90 346 80 91 524 975 7051 94 150 359 424 725 890 8135 71 94 229 885 545 60 835 70 946 76 9139 213 04 93 94 531 653 61 875 935 92 10178 458 528 957 85 11306 50 764 866 12436 550 746 57 870 905 25 13110 33 66 403 537 723 24 36 806 985 14038 89 318 46 670 907 15066 141 68 267 82 87 454 555 797 978 88 16345 549 614 725 938 17013 26 32 165 208 360 94 18001 18 238 363 90 406 569 641 967 19075 212 362 411 71 555 702 96 849 75 907 20131 44 255 79 551 655 67 729 971 21030 60 139 305 62 65 584 768 922 62 82 22116 55 75 254 323 71 441 581 678 705 41 73 75 97 849 81 925 23122 223 29 414 566 660 63 837 82 984 24176 490 94 575 617 789 25028 199 322 909 45 26398 902 27209 93 463 63 798 834 929 28019 78 122 273 420 514 892 95 937 97 29159 467 97 553 62 657 971 30211 375 500 35 634 31044 91 239 550 32076 309 49 433 98 522 666 81 [illegible] 28 912 27 33064 91 92 400 572 662 850 34085 125 223 370 92 494 728 35010 160 256 79 342 402 6 [illegible] 45 744 816 27 58 78 82 923 36172 361 414 651 754 65 69 841 987 37161 287 357 418 65 528 648 975.

38048 447 512 995 39054 102 260 458 [illegible] 590 626 [illegible] 269 412 [illegible] 2 [illegible] 87 [illegible] 125 212 50 354 428 19 503 80 848 56 949 6 41026 198 [illegible] 93 [illegible] 43158 248 315 47 639 52 72 [illegible] 44017 59 71 181 323 41 510 [illegible] 792 826 85 989 45015 138 261 389 412 501 76 611 77 794 941 46102 47 73 217 87 623 723 981 47072 117 8 219 300 405 25 548 50 857 62 48005 19 102 272 327 51 496 535 637 67 79 765 845 49037 40 66 24 48 97 419 64 5 80 555 8 61 672 768 814 90 50310 418 66 890 913 51060 268 436 816 21 908 52067 124 49 285 487 522 624 712 53377 489 753 925 42 54075 137 40 9 310 93 429 37 539 80 733 57 94 976 55122 322 475 836 71 56074 85 109 72 478 86 502 80 781 57013 109 232 301 54 490 749 898 965 7 58281 99 594 739 59109 28 36 468 548 727 947 50 99 60068 93 292 397 612 44 892 61165 532 797 845 27 62004 295 372 8 517 44 651 747 812 63061 302 783 818 36 9 73 91 7 905 77 64076 88 127 249 408 723 821 927 65138 3399 505 676 90 724 881 906 66230 67058 106 302 527 55 68322 824 50 961 69047 416 44 633 727 937 73 70260 365 544 939 71034 141 298 354 8 61 422 717 67 833 968 72070 8 121 82 313 402 17 95 514 820 914 73127 232 326 421 612 758 74032 82 104 26 70 252 340 422 67 79 653 754 824 75162 5 202 438 711 48 99

76172 232 37 70 466 569 614 43 844 60 77199 207 16 305 54 497 509 29 79 661 746 56 88 232 46 340 433 853 81 79001 52 107 284 586 997 80062 208 336 425 634 784 853 902 8 55 81156 501 44 644 987 82011 12 37 200 13 61 311 30 46 416 40 510 54 62 72 693 703 97 864 965 83011 80 124 209 39 60 75 319 551 73 797 84077 114 246 407 65 97 570 78 674 730 35 928 85038 353 483 520 626 747 950 96 86120 68 337 424 43 504 56 64 609 41 998 87127 87 311 99 463 574 727 895 985 88030 240 450 96 708 22 934 40 65 89187 267 84 493 512 74 734 985 90270 467 6063 693 91003 22 119 201 50 420 75 79 513 714 851 92056 104 206 55 68 346 430 77 581 632 57 912 19 93022 216 36 45 465 89 602 959 94064 171 360 422 71 805 50 93 95009 483 510 26 605 52 857 96156 302 99 490 832 41 89 97269 416 53 673 98040 98 128 80 88 296 390 92 434 572 611 15 858 99009 55 201 85 88 440 723 61 838 44 98 100111 58 93 96 451 83 526 92 96 814 971 101035 149 130 304 32 685 766 102059 108 249 89 344 93 484 511 23 33 42 890 959 103128 52 649 739 85 841 104082 113 290 398 463 562 729 839 902 37 74 105218 325 593 632 730 88 106666 959 107032 130 86 480 661 748 52 965 90 108001 156 479 540 707 39 890 975 109015 118 53 59 837 500 110023 36 145 213 714 47 62 971 111075 221 51 55 316 641 836 922 33 43 59 112163 203 355 494 673 727 830 66 903 54 113565 77 797 941

11462 417 508 50 94 631 37 747 997 48 95 115532 43 644 721 933 11696 398 439 660 35 736 11739 216 411 95 605 817 965 11849 306 403 618 81 739 945 50 11900 92 159 41 91 68 201 14 438 524 36 51 67 719 881 918 12054 81 124 316 18 523 606 18 33 965 121 195 546 795 121 800 58 12281 108 84 216 82 558 81 726 962 12383 185 223 505 644 73 718 72 804 943 56 96 124 127 243 74 381 454 62 572 678 710 89 863 12599 122 70 339 655 724 861 93 12623 67 78 244 361 425 501 502 32 52 604 529 19 12715 107 205 530 95 744 56 12805 292 334 68 78 401 50 96 501 31 613 12907 52 71 318 71 445 658 795 809 41 13028 119 54 73 231 11 551 962 131 199 270 464 568 660 93 815 986 13225 6 136 240 54 388 598 731 76 936 13307 91 13391 360 410 70 560 674 784 134125 352 409 448 954 13584 432 55 63 544 608 66 774 873 136 209 316 401 561 627 90 795 815 24 92 913 13750 395 529 42 815 40 70 912 28 138535 91 690 722 89 923 78 139202 29 521 75 849 55 907 14001 27 102 74 408 602 727 31 58 53 876 14130 218 466 56 417 648 53 98 627 770 851 968 142212 82 479 733 832 996 143257 473 639 57 749 79 966 14464 118 82 87 144545 692 723 145437 56 521 56 617 46 751 74 811 146034 75 93 132 39 246 69 313 82 400 53 79 585 613 61 732 908 68 147292 409 50 500 583 616 44 768 148012 246 23 557 628 149064 203 365 484 610 64 713 89 906 12 150046 253 365 71 94 401 582 99 617 13 801 966 151061 96 564 631 97 923

152067 122 364 486 597 642 [illegible] 74 153020 142 238 406 28 553 683 36 83 767 879 938 154421 839 155069 254 94 519 634 91 750 53 72 74 94 830 901 156165 252 534 85 81 788 157170 221 23 803 511 27 51 6[illegible] 750 158003 173 246 470 606 844 9[illegible] 159039 47 83 294 97 362 530 6[illegible] 85 730 85 836 81 986

160298 434 781 44 161085 103 253 530 777 917 95 162038 89 226 [illegible] 480 633 700 25 885 908 163189 250 77 309 49 423 707 43 164150 431 857 78 91 165053 282 86 466 [illegible] 981 166508 732 39 66 167026 376 675 716 73 997 168076 101 92 36[illegible] 445 840 169209 352 695 789 801

170540 678 171082 90 97 382 435 65 725 76 850 172008 66 312 50 6[illegible] 713 901 53 173042 406 751 75 174269 312 581 92 830 926 47 175141 4[illegible] 591 95 696 803 925 176100 37 [illegible] 276 93 842 923 177043 196 679 845 979 94 178036 103 302 68 626 7[illegible] 87 812 70 49 915 179007 106 82 2[illegible] 316 456 586 639

180212 89 409 539 719 986 181172 422 556 78 779 818 957 182036 90 156 86 345 78 462 79 502 42 [illegible] 861 69 903 98 183125 213 352 86 829 184063 135 208 75 350 413 588 707 26 185172 425 69 707 81 864 72 91 186051 55 81 388 656 712 894 [illegible] 58 187226 40 62 88 93 321 430 [illegible] 950 188116 313 470 723 846 [illegible] 189083 136 69 212 448 626 90 [illegible] 190057 247 344 73 675 85 947 191002 12 81 109 203 418 26 541 76 696 192129 69 525 603 92 796 843 193049 705 11 912 194164 66 73 221 34 56 353 425 31 524 638 741 868 979

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

85 346 476 575 655 1528 638 835 984 95 2046 787 956 95 3250 729 4433 71 775 845 51 72 946 5032 52 336 710 37 858 944 6181 284 99 387 507 7431 655 8381 454 716 876 9703 10060 193 238 45 831 65 11256 15568 735 77 805 13 56 12321 931 62 13085 835 966 14226 544 47 877 15109 500 925 16533 772 924 17817 981 18389 730 71 19100 8 946 20002 216 653 727 52 818 21656 706 22599 701 997 23097 242 47 24060 479 654 25212 599 739 881 27146 471 906 29135 304 644 718 833 930 30069 536 695 930 31049 179 246 51 331 52 485 570 748 32143 53 217 502 50 758 846 904 33043 411 608 957 34097 109 387 94 660 863 35317 579 757 801 2 911 36447 679 92 831 984 37013 27 504 38317 535 853 39122 589 730 811 75 40882 41148 375 701 63 42011 753 43185 201 486 619 58 862 44259 962 45226 528 871 46167 453 543 601 61 76 47051 164 803 92 991 48285 718 833 81 49170 414 577 85 625 64 76 50553 93 627 802 83 51101 36 75 632 766 861 915 52035 344 99 428 514 56 53308 441 502 874 912 54026 53 171 548 798 893 81 55008 452 616 56010 31 214 57825 501 632 762 58102 479 59237 552 65 82 679 826 60723 61074 143 269 700 843 931 62199 302 71 427 758 937 63676 880 64136 291 466 647 790 65203 18 357 777 860 66022 88 99 190 635 996 67122 90 656 68150 211 663 715 69084 257 551 630 70495 660 71186 236 53 56 72130 338 553 921 73046 78 750 74496 808 75699 880 76119 234 426 46 721 864 78638 847 79397 645 92 80158 507 972 81350 495 806 82130 53 326 83511 778 84150 99 334 492 726 955 85071 203 83 361 889 86364 83 462 67 71 603 995 87742 894 88220 88424 89705 80 903 90066 116 17 45 269 97 91341 776 92075 78 298 349 450 783 809 93002 745 92 94026 95610 741 96223 764 97035 48 663 720 872 98100 279 645 99299 458 581 686 925 75 100055 847 664.

101168 399 606 41 705 102986 93 103023 844 104003 988 105048 261 326 106078 119 622 28 860 107328 853 971 108074 525 943 109145 254 409 706 110179 93 512 647 904 111029 32 257 310 38 534 614 728 829 112856 967 113055 128 75 597 114111 864 73 77 115682 788 116080 342 787 18117 876 522 805 119119 120010 313 55 121201 27 616 71 859 122085 595 886 5 123176 851 124321 610 797 825 125657 33 126311 94 70 588 809 979 128548 69 834 129014 111 584 130622 940 131032 339 910 132166 271 381 586 939 133428 504 734 134265 730 135086 359 536 136239 859 97 137049 58 103 665 747 826 960 69 138159 254 422 760 97 139075 120 283 327 429 59 687 140250 661 739 141062 203 537 709 142018 123 315 50 903 143285 942 144035 839 145069 226 40 463 510 35 55 717 146091 424 565 653 147197 318 97 901 148134 591 699 149043 59 944 150399 487 151025 52 899 152004 62 118 242 350 633 707 900 153232 635 154812 155145 88 356 770 812 156097 179 262 475 98 921 157159 417 721 898 158261 159061 115 84 538

160335 656 752 161611 162052 423 951 163074 211 318 428 609 28 164671 811 165200 94 376 554 760 922 45 167127 419 587 168165 578 972 69257 301 33 623 76 784 170062 121 86 404 14 548 625 92 743 171065 172467 648 710 18 815 173187 505 779 83 174271 448 570 606 175038 348 402 727 40 977 176255 830 177122 178299 757 883 976 179026 104 207 97 814 180029 134 211 60 486 582 880 920 181019 282 335 881 182004 314 493 183055 752 967 184083 204 32 446 72 936 185352 615 917 186422 187013 569 188265 189292 364 832

190239 347 98 795 191027 87 350 528 88 950 192430 63 780 859 193165 359 760 194072 168 81 356 69 654 794 806

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na nr. 170113.

15.000 zł. na nr. 36508 47489 142038.

10.000 zł. na nr. nr. 83298 91011

5.000 zł. na nr. nr. 75290 81069 87291 105664

2.000 zł. na nr. nr. 6270 13158 21494 51051 64785 69150 70203 89496 97632 97921 105207 129980 133161 144159 168655 181160 194398

1.000 zł. na nr. nr. 4852 9656 14677 14174 17250 21192 23060 24058 26276 26429 44127 46797 46954 62218 82622 98310 96978 102561 118816 129331 130383 133075 135046 138419 156867 152925 156032 160756 174463 175638 177733 178424 181571 190661

Wygrane po 200 zł.

238 46 480 1370 1432 1693 1799 1898 2032 2193 2419 95 2736 2878 2915 3226 3386 3617 68 3874 4137 4378 4738 4847 9 50 99 5109 10 5434 71 97 5526 6054 6320 71 82 6794 6840 7003 7234 8132 8341 8414 8628 30 8701 8815 80 9037 83 9137 51 9337 9484 9530 10050 140 306 93 743 846 955 11158 371 485 565 906 12118 44 62 3 219 783 800 957 13314 581 606 981 14022 84 304 534 939 16189 405 19 17012 299 369 553 946 95 18165 219 435 73 622 988 19101 241 586 786 921 20050 77 402 51 571 711 878 917 21089 946 22310 457 23288 906 15 24001 231 425 526 600 25139 379 677 26144 340 2 521 27037 245 83 478 652 28538 991 29196 270 88 331 557 30124 41 68 305 14 901 31034 625 801 63 32281 410 549 69 630 986 33133 50 324 492 794 34038 331 474 80 855 35159 301 42 4 62 502 22 89 654 890 927 89 36017 648 37008 339 730 887 38515 783 39483 735 55 60 962 77 [illegible] 525 41103 262 501 78 616 773 [illegible] 50 73 495 604 93 722 66 90 839 986 43057 300 736 864 44235 99 314 520 878 926 45109 236 43 744 855 931 46170 468 555 696 904 47270 413 48067 714 888 49055 180 220 38 44 90 400 60 96 571 894 50560 51100 529 830 52128 427 533 671 853 53174 310 34 704 70 833 78 54127 68 91 457 596 676 55031 548 773 56142 312 403 979 57437 893 58041 108 577 693 59250 97 377 630 841 900 60409 98 563 787 843 61460 62075 365 63116 412 78 636 93 845 931 65097 199 428 58 545 696 66197 229 86 571 615 835 62 87103 371 472 602 68075 332 44 509 69338 65 499 657 61 754 70028 82 94 124 373 855 71191 219 72001 14 173 340 466 548 631 50 744 856 73547 850 75 957 74180 270 665 75200 310 409 20 526 648 951 76037 176 547 77208 686 763 904 78619 719 79167 244 363 490 80070 447 675 81273 395 899 82136 220 83017 436 71 579 687 758 84129 295 365 737 50 815 85057 335 430 64 915 86182 284 527 87074 265 398 492 694 808 968 88122 244 451 567 862 89020 138 55 636 90189 239 485 662 788 813 64 943 91220 92070 235 460 675 949 93053 681 751 94063 436 567 95047 394 475 691 726 943 96236 404 12 742 97189 98269 734 849 99171 236 340 756 817 72 100125 226 034 422 5 646 822 101463 709 903 75 93 102004 151 211 583 625 57 81 852 975 103510 742 977 95 104063 165 804 105097 422 5 733 894 939 63 106198 488 546 878 957 107225 569 646 769 846 926 108083 149 366 450 613 72 792 109063 165 549 110120 233 351 682 846 58 11082 525 709 112302 607 805 996 113100 340 665 976 114078 115168 285 330 708 116028 106 73 258 336 46 585 617 772 895 967 117155 288 834 118058 626 61 800 119447 729 382 936 120024 80 8 375 887 947 74 87 121525 768 825 943 122143 383 826 123413 761 124265 537 636 125386 459 75 714 126213 399 434 630 127027 739 74 977 129233 856 9 958 130525 632 131000 132125 229 444 60 721 908 133001 264 503 806 89 134241 411 37 633 742 972 135089 122 470 136011 595 970 137247 819 138151 362 527 701 139143 451 509 828 69 924 39 140041 62 410 141124 58 545 142471 143205 379 85 528 637 340 144357 474 99 548 644 848 145381 402 27 515 673 146053 154 470 865 147043 112 26 707 148762 817 149309 33 508 774 821 150035 180 400 55 595 771 856 151286 152534 85 661 805 153805 154651 767 953 155037 253 339 776 822 156056 217 344 506 11 67 820 974 157358 577 725 158384 590 701 159062 391 705 160321 48 475 805 161175 229 92 593 840 162515 52 644 820 963 163176 601 768 79 164178 366 599 789 165312 79 551 732 47 80 963 166601 755 801 167079 571 738 845 168945 169147 507 170252 391 635 810 26 949 171017 71 221 354 72 447 540 784 172048 240 655 915 173073 227 91 573 627 731 898 987 174292 670 796 856 933 175452 698 924 176005 55 88 294 177016 46 64 645 783 917 178042 132 372 641 951 179197 268 900 180339 457 923 181035 639 716 902 182042 576 783 183566 848 184095 487 503 51 621 737 185224 406 50 186095 194 745 80 187052 310 581 93 970 1 188519 24 815 189053 178 695 802 78 84 190555 845 191425 51 625 63 905 192508 700 193322 432 74 194082 208 35 381 945

KRONIKA KRAKOWSKA

Zlot Okręgowy T.U.R. w Białej

W przeddzień III Zlotu T. U. R. przygotowania ukończone. Rano niedziela, 5 września b. r., niebo zakryte ciężkimi kłębiastymi chmurami, pada gęsty deszcz. Mimo to już po godz. 8-ej rano zaczynają napływać Oddziały TUR. z całego okręgu. Przybyli więc turowcy z Białej, Kęt, Mesznej, Wilkowic, Straconki, Andrychowa, Hałcnowa, Czanca, Inwałdu, Leszczyn, Mikuszowic, Bystrej, Żywca, Pietrzykowic, Kaniowa, Oświęcimia, Sporysza, Leśnej, Browar Żywiec, Brzeszcze, Wilamowice, Bujaków, Bestwina i Lipnik, Komorowice I i II-gie.

Liczny udział wzięła w Zlocie „Siła" ze Śląska Cieszyńskiego z towarzyszami Urbańcem i Kluską, jako członkami Zarządu Głównego na czele.

Z entuzjazmem witaliśmy towarzyszy z Niemieckiej Organizacji Młodzieży Robotniczej A. T. V. „Vorwärts", którzy przybyli w liczbie 100 osób z tow. b. posłem Kowolem na czele, aby zamanifestować międzynarodową solidarność robotniczą.

Na sygnał trąbki tow. Pysz, kierownik Zlotu udzielił kierownikom poszczególnych Oddziałów bliższych wskazówek, dotyczących programu Zlotu.

W kilka minut później 1200 turowców i z górą 400 towarzyszy z bratnich organizacyj, razem 1600 osób, ze 40-toma sztandarami i 4 orkiestrami ustawiło się w karnych szeregach na boisku K. S. Biała—Lipnik.

Tow. Pysz po odegraniu przez orkiestrę TUR. z Leszczyn „Czerwonego Sztandaru", zameldował naczelnikowi Zlotu, sekr. gener. TUR., tow. Piotrowskiemu, stan liczebny Zlotu.

Z kolei tow. Piotrowski wygłosił krótkie, lecz treściwe przemówienie, witając uczestników.

Rozlega się sygnał trąbki i rusza pochód. Milicja P. P. S. pod kierownictwem tow. Klimczaka doskonale zapewnia pochodowi spokój i porządek.

Na czele pochodu kroczą tow. Piotrowski, sekr. gen. TUR., b. poseł Kowol, sekretarze Kl. Zw. Zaw. Rozner, Zawierucha, przedstawiciele „Siły" Kluska i Urbaniec, kierownik Zlotu t. Pysz i tt. Kuźma Kazimierz i Klimczak Rudolf.

Na przemian grają orkiestry z Leszczy, Mikuszowic, Komorowic i Bielska.

Do najpiękniejszych i efektownych chwil tego Zlotu należał po raz pierwszy dokonany przegląd maszerujących turowców i bratnich organizacyj.

Na placu Wolności w Białej tow. Piotrowski odebrał defiladę maszerujących. Orkiestra leszczyńska przygrywała marsze robotnicze. Przez 20 min. maszerujące krokiem wojskowym Oddziały turowe z podniesionymi pięściami w górę defilowały przed swymi władzami organizacyjnymi, dając wyraz swego przywiązania dla czerwonych sztandarów i socjalizmu. Pochodowi i defiladzie mimo niepogody przypatrywały się tłumy publiczności robotniczej i mieszczańskiej obu miast, wyrażając swą sympatię.

Po defiladzie na boisku odbyła się uroczysta akademia. Młodzież Robotnicza z Aleksandrowic odśpiewała kilka pieśni robotniczych, a młodzież TUR. z Białej—zbiorowe deklamacje.

Przemówienia wygłosili imieniem Zarządu Głównego TUR. tow. Piotrowski, Niemieckiej Młodzieży Robotniczej tow. b. poseł Kowol, Zarządu Głównego „Siły" tow. Kluska i w imieniu Okręgowej Komisji Kl. Zw. Zaw. tow. sekr. Karol Rozner. Centralny Komitet Wykonawczy P. P. S. przysłał pismo, życząc Zlotowi powodzenia i owocnych wyników pracy.

Orkiestry odegrały kilka pieśni robotniczych, a młodzież z poszczególnych oddziałów popisywała się zawodami sportowymi i gimnastycznymi.

O godz. 15 Zlot został zamknięty przemówieniem tow. Gandorskiego, który, wzywając młodzież do wzięcia udziału w Zlocie do Warszawy, by na stokach Cytadeli złożyć przysięgę na wierność czerwonym sztandarom P. P. S.

Po południu odbył się festyn do godz. 20-ej.

Do wszystkich obywateli Białej i okolicy

Z okazji odbytego III Zlotu TUR., Zarząd Okręgowy TUR. w Białej urządza w niedzielę, dnia 12 września b. r. na ulicach Biała—Lipnika—Leszczyn publiczną zbiórkę w postaci zbierania datków pieniężnych do zamkniętych puszek za pomocą sprzedaży kartek „Na oświatę robotniczą TUR".

Apelujemy do wszystkich ludzi pracy o hojne składanie w tym dniu datków na cele TUR.

Spłata zaległości
stytułu składek ubezpieczeniowych

Instytucje ubezpieczeniowe obowiązane są przyjmować w ciągu miesiąca września na spłatę zaległych należności z tytułu składek ubezpieczeniowych, papiery procentowe. W okólniku z 30 sierpnia r. b. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, jakie papiery procentowe będą przyjmowane i po jakim kursie.

Tak więc 4½ proc. Wewnętrzna Pożyczka Państwowa przyjmowana będzie po kursie 65 zł., 5% Pożyczka Konwersyjna z 1924 r. po kursie 70 zł., przy czym obligacje tej ostatniej pożyczki mogą być przyjmowane wyłącznie w odcinkach nominalnej wartości od 100 zł. 4% Pożyczka Konsolidacyjna przyjmowana będzie po kursie 64 zł., 7% Listy Zastawne B. G. K. II—VII em. po 93 zł., 8% L. Z. Banku Gosp. Kraj. I em. w złotych w złocie z r. 1924 po kursie 100 zł., 7% Obl. Kom. BGK. I em. złotych w złocie z 1924 r. po 100 zł., 5½% (dawn. 8 proc.), L. Z. BGK II—VII em. po kursie 81 z., 5½% (dawn. 7 proc.) Ob. BGK II em. — po 84 zł., 7% L. Z. Państw. Banku Roln. po kursie 93 zł., 8% L. Z. Państ. Banku Roln. — po 100 zł., 4½% L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie V em. — po kursie 64 zł. 4 proc. L. Z. Konw. Pozn. Ziem. Kred.— po 57 zł., 4½% L. Z. Kon. Pozn. Ziem. Kred. seria K — po 64 zł., 4½% L. Z. Konw. Pozn. Ziem. Kred. seria L — po kursie 64 zł., 5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy stare — po 70 zł., oraz 5% (dawn. 8 proc.) L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy z 1933 r. po kursie 70 zł.

Drugi napad na właściciela młyna
w Niezdowie

Nieznani sprawcy dokonali napadu na mieszkanie właściciela młyna w Niezdowie (k. Dobczyc) Goldfingera. Sterroryzowawszy służącą, zaczęli w poszukiwaniu pieniędzy przeprowadzać rewizję w pokojach.

Widocznie zostali spłoszeni, gdyż uciekli nie zabierając łupu.

Przypomnieć należy, że żona i dzieci Goldfingera względnie niedawno zginęły od kul bandyckich.

Niesumienny pracownik pocztowy—skazany

Przed sądem okręgowym karnym w Krakowie stanął Józef Brzyk lat 36, b. funkcjonariusz Urzędu Pocztowego nr. 2 w Krakowie.

W końcu 1936 r. w Urzędzie Posztowym nr. 2 w Krakowie poczęły ginąć masowo przesyłki pocztowe. Wobec tego, że sprawcą tych kradzieży mógł być tylko pracownik Urzędu, który miał dostęp do tych przesyłek, zwrócono uwagę specjalnie na funkcjonariuszy, pracujących w tym dziale.

Dopiero w dniu 16.11 1936 r. ekspedient Franciszek Mikulaścik przyłapał listonosza Józefa Brzyka, kiedy ten usiłował skraść jedyną paczkę żywnościową, zabierając ją na swój wózek z innego wózka i wywożąc na peron.

Zapytany Brzyk tłumaczył się, że paczka ta wpadła sama na wózek, jakkolwiek widać było, że została specjalnie wyjęta z pomiędzy innych paczek.

O powyższym Mikulaścik zawiadomił st. ekspedytora Antoniego Osikowicza, a ten swe władze przełożone i policję.

Dokonana w związku z tym trzykrotna rewizja w mieszkaniu Brzyka ujawniła cały szereg przedmiotów, które mogły rzucić podejrzenie, że pochodzą z kradzieży.

M. in. rzeczami znalezionymi u Brzyka, znajdowały się płótno, w którym była opakowana jakaś przesyłka pocztowa z Suchej do Tel-Awiwu.

Ustalono, że istotnie taka paczka zginęła, a nadawcy tej paczki rozpoznali opakowanie, które sami sporządzili.

Jedną z dalszych okoliczności przemawiających przeciw oskarżonemu było to, że rodzina Brzyków, mimo dość skąpych środków pieniężnych, prowadziła wystawny tryb życia.

Oskarżony Brzyk, odpowiadający z więzienia, przyznał się początkowo posterunkowemu P. P. do przywłaszczenia przesyłek, potem jednak, badany u sędziego śledczego kategorycznie zaprzeczył, aby miał brać jakie kolwiek przesyłki.

Na rozprawie oskarżony nie przyznał się do winy, oświadczając, że padł ofiarą nieporozumień i pomyłek.

Brzyk został skazany na 2½ roku więzienia.

Zmiany w Kuratorium Szkolnym

W sferach pedagogicznych Krakowa rozeszła się pogłoska o spodziewanych zmianach w wyższym kuratorium szkolnym. Według tych pogłosek naczelnik biura personalnego kuratorium krakowskiego dr. Korczyński ma otrzymać nominację na kuratora lubelskiego. Poza tym kilku urzędników kuratorium krakowskiego ma być przeniesionych do nowoutworzonego kuratorium pomorskiego z siedzibą w Toruniu.

Dr. Korczyński jest prezesem krakowskiego oddziału Związku Legionistów. Najpoważniejszym jego kontrkandydatem na stanowisko prezesa był podczas ostatnich wyborów dr. Wojakowski, który w razie opuszczenia przez dr. Korczyńskiego Krakowa objął by po nim ster władz Związku. Wiadomość o ewentualnej nominacji dr. Korczyńskiego wiążą niektórzy z sytuacją na terenie Zw. Legionistów, która wytworzyła się po ostatnim zjeździe.

Trzyletnia praktyka
dla absolwentów medycyny

Izby lekarskie wystąpiły z wnioskiem w sprawie reorganizacji nauki na wydziałach lekarskich uniwersytetów polskich. Między innymi do Ministerstwa Oświaty zgłoszono projekt zwiększenia programu nauk przez wprowadzenie specjalnych wykładów w zakresie medycyny społecznej i zapobiegawczej. Poza tym Izby lekarskie wypowiadają się za zwiększeniem liczby lat przymusowej praktyki, którą odbywać muszą lekarze po ukończeniu uczelni a przed wpisaniem do rejestru Izby. Dotąd praktyka ta trwała jeden rok, a wedle projektu Izb lekarskich winna ona być przedłużona do lat trzech.

Czy chodzi o kontrolę liczników?
Ostrzeżenie dyr. poczt i telegrafów

Krakowskie władze pocztowe wydały następujący komunikat:

„Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów w Krakowie ostrzega Abonentów przed nabywaniem różnych części dodatkowych do urządzeń telefonicznych od osób reklamujących je na rynku, które to części dodatkowe rzekomo mają ułatwić korzystanie z urządzeń telefonicznych ,jak np. specjalne wkładki do mikrofonu, przyrządy zapobiegające skręcaniu się sznurów ,aparaty samoinkasujące itp. Okazało się bowiem niejednokrotnie w praktyce, że reklamowane części dodatkowe nie odpowiadają swemu celowi, lub są wręcz szkodliwe, gdyż nie były przedtem szczegółowo sprawdzone i wypróbowane w działaniu przez organa pocztowe i tym samym nie mogły uzyskać aprobaty Ministerium P. i T. na instalowanie Celem więc uniknięcia narażania się na straty, Dyrekcja przypomina Abonentom, że zgodne z § 11. ust. 2. ordynacji telefonicznej bez zezwolenia Dyrekcji Okręgu P. i T. abonent nie może dokonywać żadnych zmian w abonowanym urządzeniu telefonicznym".

Komunikat ten wywołał w kołach abonentów telefonicznych ożywione komentarze. Niektórzy utrzymują, że dyrekcji pocztowej w Krakowie rozchodzi się w zasadzie nie o „specjalne wkładki do mikrofonu", względnie „przyrządy zapobiegające skręceniu się sznurów", ale o liczniki... które zainstalowała sobie pewna liczba abonentów, celem skontrolowania, czy liczniki krakowskiej centrali telefonicznej dobrze liczą przeprowadzane rozmowy...

Spluwaczką w świadka

Leontyna Książek stanęła przed sądem za napaść na urzędnika w służbie. Oskarżona spotkawszy na korytarzu sądowym jednego ze świadków porwała stojącą spluwaczkę i wylała całą jej zawartość na głowę owego świadka. Co więcej przed rozpoczęciem rozprawy awanturnica rzuciła się na sali sądowej z krzesłem na drugiego świadka. Agresywną oskarżoną uspokoili policjanci, którzy na polecenie prokuratora osadzili ją w więzieniu.

Historie dnia

Najechanie. Szofer auta osobowego, Paweł Mróz, zam. w Katowicach przy ul. Pierackiego 8, jadąc ul. Karmelicką prawą stroną w kierunku parku Krakowskiego, potrącił furmankę wiejską, powożoną przez Wawrzyńca Łuszerka, zam. w Olszanicy nr. 37, pow. Kraków, w chwili, gdy Łuszerek furmanką nawracał. Wypadku w ludziach nie było.

Dziewczynka potrącona przez taksówkę. Na ul. Andrzeja Potockiego, koło głównej poczty, potrącona została przez przejeżdżającą taksówkę 7-letnia Helena Bankin, którą opatrzyło pogotowie ratunkowe. Doznała ona rany ciętej policzka.

Zasłabnięcie. Wezwano Pog. Rat. do Jana Domina, lat 50, robotnika, bez zajęcia i zamieszkania, który przechodząc chodnikiem ul. Wielopole, zasłabł i upadł na jezdnię. Domin został odwieziony do szpitala św. Łazarza.

Zatrzymania. Organa policji zatrzymały: Wojciecha Wiechcia, lat 24, robotnika, bez zajęcia i stałego miejsca zamieszkania, notorycznego złodzieja, jako poszukiwanego za kradzieże. Szymca Franciszka, lat 10, bez zajęcia i stałego miejsca zamieszkania, jako podejrzanego o kradzież 100 zł. na szkodę barona Apardia Eperjesy, która została dokonana w dniu 8 b. m. między godz. 13.30 a 14.30 w czasie kąpieli w Wiśle.

Bójka. Wezwano Pog. Rat. do Nagraby Ludwika, lat 27, introligatora, bez zajęcia, zam. w Woli-Duchackiej przy ul. Pierackiego, 5 który w czasie bójki z Janem Korbitem, zam. przy ul. Tarnowskiego 5, doznał ciętych 2-ch ran w głowę. Lekarz Pog. po zaopatrzeniu, pozostawił Nagrabę w komisariacie.

Obława. Podczas obławy w rejonie IV komis. skontrolowano 51 melin i obiektów, z których doprowadzono 36 osób, z czego 6 zwolniono. W rejonie V komis. skontrolowano 31 miejsc podejrzanych i przeprowadzono 3 rewizje oraz doprowadzono 12 osób, z których 7 zatrzymano do stwierdzenia tożsamości.

Kradzież. Nieujawniony sprawca wszedł przez otwarte okno na parterze do mieszkania Stanisławy Günter, zam. przy ul. Kalwaryjskiej 59 i skradł z otwartej szafy gotówką około 100 zł.

Pożar wybuchł przy ul. Płaszowskiej 86, w zabudowaniach, należących do Katarzyny Zającowej. Zapaliła się drewniana szopa od wysypanego obok popiołu z ogniem. Spaleniu uległa szopa wraz ze słomą, znajdującą się na strychu. Szkoda nieznaczna. Zawezwana straż pożarna pożar szybko zlokalizowała.

Tramwaj w płomieniach. Z powodu krótkiego spięcia w motorze jeden z wozów tramwajowych na linii nr. 6, przejeżdżający ul. Zwierzyniecką, stanął w płomieniach. Pasażerów ogarnęła panika. W czasie wyskakiwania z płonącego tramwaju odniosły obrażenia: 17-letnia Maria Chrzanikówna i 51-l. Jadwiga Urbanikowa. Opatrzyło je Pog. Rat.

Zuchwały napad rabunkowy
w biały dzień

W sieni domu przy ul. Mariackiej w Katowicach dokonano zuchwałego napadu rabunkowego na 35-letnią Leopoldynę Macurową, powracającą do domu ze swym 13-letnim synem Józefem. Gdy kobieta weszła do bramy, zauważyła przeglądającego notatnik jakiegoś mężczyznę, który udał się w ślad za nią na schody.

Pomiędzy 1-szym a 2-gim piętrem doskoczył do Macurowej i pochwycił jej torebkę oraz szarpnął tak silnie, że runęła ona ze schodów i uderzyła głową o ścianę. Napastnik rzucił się do ucieczki z łupem, a za nim pobiegł chłopiec, wzywając pomocy. Po krótkim pościgu rabusia ujęli przechodnie. Jakby na ironię, przytrzymał go kolega „po fachu", Ryszard Fojt, niedawno wypuszczony z więzienia. Rabusiem okazał się 31-letni Ryszard Wolser z Wartogłowca (pow. pszczyński, wydalony ostatnio z Niemiec po odbyciu kary 2 lat za rabunek).

Dyżury lekarzy

Dnia 11 września — noc.

Lazerówna Debora, Miodowa 28, tel. 169-43.

Herzog Jakub, Lea 4.

Singer Henryk, Sarego 19, tel. 169-09.

Dornfeeld Henryk, Grodzka 50, tel. 164-83.

W buforach pociągu

W czwartek wieczór w pobliżu parowozowni Kraków — Płaszów uległ tragicznemu wypadkowi przetokowy Tomasz Święgoda. Bufory przetaczanego pociągu zgniotły mu klatkę piersiową. W stanie beznadziejnym przewiozło Pogotowie Ratunkowe Święgotę do szpitala OO. Bonifratrów.

Repertuar

Z TEATRU im. J. SŁOWACKIEGO

Dziś w sobotę i w niedzielę wieczorem powtórzenie pełnej humoru komedii muzycznej R. Benatzky'ego „Koletta". W sztuce, opracowanej muzycznie przez dr. L. Philippa, reżyserska J. Karbowskiego, rolę tytułową odtwarza Lucyna Szczepańska, świetna primadonna opery warszawskiej, zaś rolę Filbeustina — Z. Rakowiecki, inne: Dankiewiczówna, Węgrzyn, Macherski, Szubert, Burnatowicz, Kondrat, Wroński, Opaliński, Starkówna, Walewska, Kierzkowa. Przy pulpicie Wł. Ormiński.

Sobota 11.9: „Koletta".
Niedz. 12.9: „Koletta".

SUKCES OPERETKI W „BAGATELI"

Arcywesoła, świetnie wystawiona operetka p. t. „Przygoda w Grand Hotelu", w reżyserji Mariana Domosławskiego, gromadzi w dalszym ciągu tłumy publiczności, która bawi się znakomicie przez cały czas trwania widowiska, entuzjastycznie oklaskując świetny zespół wykonawczy, z Janiną Kulczycką, Xenią Grey, Marianem Wawrzkowiczem, Władysławem Więckowskim, Marianem Domosławskim, Marią i Feliksem Bańkowskimi, Janem Korczyńskim, Ignacym Berskim na czele.

Dziś powtórzenie tej operetki w premierowej obsadzie. Początek o godz. 8 wieczorem.

Radio krakowskie

SOBOTA, 11 września

11.40 Muzyka z płyt. 12.15 Kilka informacyj. 14.00 Koncert życzeń z płyt. 15.15 Z twórczości G. Verdiego — płyty. 15.40 Lokalne wiadomości gospodarcze. 19.00 Pogadanka aktualna. 19.10 Program na dzień następny. 19.15 Portrety kompozytorów — płyty. 19.45 Lokalne wiad. sportowe. 23.00 Muzyka taneczna w wyk. ork. tanecznej „Odeon" — płyty.

NIEDZIELA, 12 września.

8.35 Pogadanka dla rolników: „Przesądy hodowlane, czary, gusła i walka z nimi". 8.45 Muzyka poranna (płyty). 12.03 „Radosny poranek" (płyty). 13. „Życie kulturalne Krakowa" omówi dyr. Józef Wiśniowski. 14.40 „Chwila regionalna": „Tatry w poezji" — recytacje. 20. Koncert solistów. Wykonawcy: Karolina Safri (śpiew), Mieczysława Czyżykowa (fort.), dyr. Bolesław Wallek-Walewski (akomp.). 20.30 Program na dzień następny. 20.35 Lokalne wiad. sportowe. 23. Muzyka taneczna (płyty).

Co grają w kinoteatrach

ADRIA: „Niemy bohater" i „Tylko raz kochała".

ATLANTIC: „Droga do sławy" i „Piętro wyżej".

DOM ŻOŁNIERZA: „Cyrk Garana" i „Ada, to nie wypada".

STELLA: „Ordynat Michorowski".

„ŚWIT": „Brzdąc".

UCIECHA: „Nieznośna dziewczyna".

WANDA: „Narzeczona z przypadku".

ŻYDOWSKIE TOWARZYSTWO OŚWIATY LUDOWEJ w KRAKOWIE zawiadamia, iż w dniu 1 maja 1937 r. zebrano na cele oświatowe 102 zł. 45 gr.

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.